

**לאומי קארד בע"מ
והחברות המאוחדות שלה**

**דוחות כספיים
ליום 30 ביוני 2011**

תוכן העניינים

עמוד

דוח הדירקטוריון

7	נתונים כלליים והתפתחויות בעולם ובמשק
8	תיאור מגזרי פעילות
10	התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס
12	רווחיות מגזרי הפעילות בחברה
13	התפתחות הנכסים וההתחייבויות
14	אמצעים הוניים
15	פעילות חברות מוחזקות
16	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
17	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
18	חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי
19	הסכמים מהותיים
19	תביעות משפטיות
20	מגבלות ופיקוח בקשר עם כרטיסי אשראי
23	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
29	מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכוני אשראי והפרשה להפסדי אשראי
31	באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון
39	הערכת בקורות ונהלים
39	מינוי מנכ"ל ושינוי בהרכב הדירקטוריון

סקירת הנהלה

43	תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה
51	הצהרת המנהל הכללי
52	הצהרת המשנה למנהל כללי, מנהל אגף כספים

דוחות כספיים

55	דוח סקירה של רואי החשבון
57	תמצית מאזנים ביניים מאוחדים
58	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
59	תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון
61	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים
62	ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

**דוח הדירקטוריון
ליום 30 ביוני 2011**

הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של לאומי קארד בע"מ לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 אושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 29 באוגוסט 2011. דוחות כספיים אלו נערכו על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010, פרט למפורט בבאור 1 ג' ו-ד' והם ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

נתונים כלליים והתפתחויות בעולם ובמשק*

קרן המטבע הבינלאומית (IMF), עדכנה בחודש יוני 2011, את תחזיתה לצמיחה העולמית לשנת 2011 בהשוואה לתחזית קודמת שפרסמה בחודש אפריל 2011. על פי התחזיות המעודכנות של הקרן, הצמיחה בארה"ב ובאזור גוש האירו צפויה להיות בשנת 2011 בשיעורים של 2.5% ו-2.0%, בהתאמה, ירידה של 0.3 נקודות אחוז ועליה של 0.4 נקודות אחוז (בעיקר בהשפעת גרמניה וצרפת), בהתאמה, בהשוואה לתחזית הקודמת. זאת לאחר שיעורי צמיחה של 2.9% ו-1.8%, בהתאמה, בשנת 2010. עם זאת, החולשה הגדולה מהצפוי בפעילות הכלכלית בארה"ב ועליית התנדדות בשווקים הפיננסיים בשל החששות מעומק האתגרים במישור התקציבי העומדים בפני מדינות באזור האירו וארה"ב, הגדילו את הסיכונים לתחזיות לשנים 2011-2012.

בראשית חודש אוגוסט 2011, הודיעה חברת Standard & Poor's על הורדת דירוג האשראי של ארה"ב מ-AAA ל-AA+). בעקבות הורדה זו והתנדדות הרבה בשווקים הפיננסיים בעולם, הודיעו משרד האוצר ובנק ישראל ביום 8 באוגוסט 2011, כי האפשרות של הורדת דירוג האשראי של ארה"ב נלקחה בחשבון מזה זמן במדיניות המקרו כלכלית ואף תומחרה במידה מסוימת בשווקים בעת האחרונה. עוד נמסר, כי ההשלכות של האירועים בשווקים העולמיים לא לגמרי ברורות עדין, אולם בנק ישראל והאוצר עוקבים אחרי ההתפתחויות כל העת וערוכים להשתמש בכלים העומדים לרשותם, על פי הצורך.

בראשית שנת 2011, החל גל של אי שקט פוליטי-חברתי בחלק ממדינות העולם הערבי, שהתאפיין במידה רבה של אלימות, אשר החל בתוניסיה והמשיך למצרים, ללב, לסוריה ולמדינות נוספות. כתוצאה, עלתה מאד מידת אי-הוודאות הגיאוגרפית-פוליטית לגבי המצב במזרח התיכון. בעולם כולו היו תגובות שליליות בשווקים הפיננסיים, בשוקי המניות של המשקים המובילים, בשערי החליפין של המשקים המתעוררים ובמחירי הסחורות.

בחודש מרס 2011, התרחשה ביפן רעידת אדמה חזקה ובעקבותיה שטפו גלי צונאמי חלק מחופי יפן. הנזק שספגו חלק מהאזורים ביפן היה קשה וכלל פגיעה הן בנפש והן בתשתיות, בכללן בכורים גרעיניים אשר הפגיעה בהם מביאה לנזק סביבתי משמעותי, גם במרחק רב מאזור הכורים. אומדנים ראשוניים לפגיעה בכלכלה היפנית מצביעים על פגיעה בצמיחה בשנת 2011 ועל התאוששות בשנת 2012, בעיקר בהובלת השקעות בבניה ובתשתיות. תחזית קרן המטבע הבינלאומית (IMF) לצמיחה ביפן היא 0.7%- ו-2.9%, לשנים 2011 ו-2012, בהתאמה.

במחצית הראשונה של שנת 2011 צמח המשק הישראלי בקצב ריאלי שנתי של כ-5.3%, בהשוואה למחצית הראשונה של שנת 2010. לעומת זאת, ברבעון השני של השנה הואט קצב הצמיחה לכ-3.3%, במונחים שנתיים, בהשוואה לרבעון הראשון, בשל האטה בשימושים המקומיים וביצוא מישראל. שער החליפין של השקל יוסף בתקופת הדוח מול הדולר, אך פוחת מול האירו. זאת, בין השאר, על רקע היחלשות הדולר בעולם ומצבו הטוב של המשק הישראלי בהשוואה למשקים מתקדמים אחרים.

מדד המחירים לצרכן עלה בחודשים ינואר-יוני בכ-2.2% כאשר קצב עלייתו ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים ביוני 2011, הסתכם בכ-4.2% והוא חורג מיעד יציבות המחירים של 1% עד 3%. בנק ישראל המשיך במחצית הראשונה של השנה בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית. זאת, על רקע סביבת היציבות המינללית הגבוהה מיעד יציבות המחירים והצורך בהמשך תהליך ה"נורמליזציה" של שיעור הריבית, כלומר בהתחשב במצב המשק הצומח בעקביות. כך, הריבית אשר הגיעה בחודש דצמבר 2010 ל-2.0% הועלתה במהלך תקופת הדוח ובחודש יוני 2011 הסתכמה ב-3.25%. בנוסף, הפעיל בנק ישראל אמצעים רגולטורים (מקרו-יציבותיים) אשר נועדו להשפיע על שוק המשכנתאות, חלף העלאה ישירה של הריבית ובכך לנסות להביא למיתון עליית מחירי הדיר.

בחודשים יולי ואוגוסט 2011, החל גל של מחאות בארץ, בעיקר מקרב מעמד הביניים. ראש הממשלה הודיע ביום 7 באוגוסט 2011, כי הוא ממנה ועדה מקצועית אשר תוקם ותורכב מאנשי מקצוע מתוך הממשלה ומחוץ לממשלה. הועדה תגבש המלצות מגובשות שיובאו לקבינט החברתי כלכלי, בראשות שר האוצר. לאחר שהקבינט ישמע את ההצעות הללו, יגובשו המלצות סופיות שיובאו לראש הממשלה שמתכוון להביאן אל הממשלה כולה.

תוצר הסקטור העסקי, התרחב במחצית הראשונה של 2011 בשיעור ריאלי של כ-5.8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. זאת בהמשך לקצב צמיחה מהיר של כ-6.7% במחצית השנייה של שנת 2010. יש בכך ביטוי להמשך הצמיחה המהירה של הסקטור העסקי המביאה גם להרחבת התעסוקה וירידה בשיעור האבטלה אשר הגיע בחודש מאי, על פי נתוני מגמה, לכ-5.7% מכוח העבודה האזרחי. עם זאת, ברבעון השני של השנה נרשמה האטה בפעילות הסקטור העסקי ביחס לרבעון הראשון וקצב הצמיחה הסתכם בכ-1.9%, במונחים שנתיים, בעיקר עקב התמתנות הפעילות של ענפי היצוא.

סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השני של השנה הצביע על המשך התרחבות הפעילות העסקית במרבית ענפי המשק, כאשר הציפייה היא להמשך התרחבות הפעילות גם ברבעון השלישי של 2011.

(*) מקורות הנתונים לסקירה: פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל ומשרד האוצר.

תיאור מגזרי פעילות

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס): לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה ומאפשרת להם לשלם באמצעות כרטיסי האשראי שלה בכל בתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות תפעוליות שנגבות ישירות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן נגבות ממחזיקי הכרטיס ריביות על עסקאות ומוצרי אשראי.

פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות:

1. כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה במשותף עם בנק לאומי ללקוחות בנק לאומי ועם בנק ערבי ישראלי ללקוחות בנק ערבי ישראלי. בפעילות של לקוחות הבנק סיכון האשראי הוא על הבנק.
2. כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה ללקוחות כל הבנקים, בחלקם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא על לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא באחריות צד ג' (במהלך תקופת הדוח פעילות זו אינה מהותית).

הגדרות:

כרטיסים תקפים - כרטיסים מונפקים תקינים בידי לקוחות לא כולל חסומים.
 כרטיסים פעילים - כרטיסים שביצעו לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
 מחזור הנפקה - מחזור עסקאות בגין כרטיסי אשראי במהלך התקופה ללא משיכות מזומנים ובניכוי ביטולי עסקאות.

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 ביוני 2011 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,315	183	1,132	כרטיסים בנקאיים
661	127	534	כרטיסים חוץ בנקאיים
1,976	310	1,666	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2010 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,284	174	1,110	כרטיסים בנקאיים
623	122	501	כרטיסים חוץ בנקאיים
1,907	296	1,611	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 ביוני 2010 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,251	171	1,080	כרטיסים בנקאיים
576	116	460	כרטיסים חוץ בנקאיים
1,827	287	1,540	סך הכל

מחזור הנפקה (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2010	2011	2010	2011	
36,342	17,356	18,333	8,636	9,375	כרטיסים בנקאיים
11,609	5,416	6,448	2,739	3,433	כרטיסים חוץ בנקאיים
47,951	22,772	24,781	11,375	12,808	סך הכל

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
2. פתרונות פיננסים - מוצרי אשראי המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, נכיון שוברים והקדמת תשלומים.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011 המשיכה החברה בהרחבת הפעילויות המצוינות לעיל, תוך מתן דגש על פעילות אשראי, באמצעות ניכיון שוברים, מתן הלוואות ומוצרי אשראי נוספים לבתי עסק הסולקים עימה. החברה הרחיבה את שירותיה בתחום תשלומי ה-Business to Business. במסגרת שירותים אלה מציעה החברה ללקוחותיה כלי יעיל ומתוחכם לניהול הפעילות הכספית בין ספק ולקוחותיו באמצעות מערכת תשלומים שפותחה בלאומי קארד. בנוסף, המשיכה החברה לפעול במטרה להרחיב את מגוון ואיכות המידע המועבר לבתי העסק באמצעות האינטרנט, ה-iPhone ושירותי SMS עסקי חכם.

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

הרווח הנקי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 87 מיליון ש"ח לעומת 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 21%.

הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 47 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 24%.

סך כל ההכנסות הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 457 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 420 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 9%.

סך ההכנסות ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 235 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 213 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 10%.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות:

הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 386 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 359 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 8%.

סך ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכם ברבעון השני של שנת 2011 ב- 198 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 9%.

ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות בעיקר עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים וכן עמלות מנפיק ועמלות שרות בגין פעילות מחזיקי כרטיס.

הגידול בהכנסות נובע בעיקר מהרחבת היקף הפעילות בהנפקה ובסליקה, אשר קוזז בחלקו כתוצאה מירידת שיעור העמלה הצולבת בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 71 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 61 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 16%.

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם ברבעון השני של שנת 2011 ב- 37 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 16%.

הגידול ברווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי מוסבר בעיקר על ידי הגידול בפעילות אשראי למחזיקי כרטיס.

סך כל ההוצאות הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 338 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 321 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 5%.

ההוצאות בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 מהוות כ- 74% מסך כל ההכנסות, בהשוואה ל- 76% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 171 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 161 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 6%.

להלן פירוט התפתחות ההוצאות:

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 36%.

סך הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון מוסבר בעיקר בגידול בגביית חובות שנמחקו חשבונאית בתקופות קודמות. כמו כן, מספרי השוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש ולכן הנתונים אינם ברי השוואה לתקופה המקבילה.

החל מינואר 2011 חלה ההוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ליישום על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

בהתאם להוראה, ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". בהוראה נקבעו הנחיות לזיהוי החובות וכללים למדידת ההפרשה הנדרשת תחת כל אחד מהמסלולים.

הפרשה קבוצתית מתבצעת על פי ההנחיות שנקבעו בהוראת שעה - "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012". בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים.

לפרטים נוספים ראה סעיף "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכונים אשראי והפרשה להפסדי אשראי" בדוח הדירקטוריון ובאור 3 בדוחות הכספיים להלן.

הוצאות תפעול הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 189 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 171 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 11%.

סך הוצאות תפעול ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 96 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 14%.

מרבית הגידול נובע מהרחבת הפעילות העסקית אשר לוותה בהגדלת עלויות השכר.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 80 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 4%.

סך הוצאות מכירה ושיווק ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 41 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 5%.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 10%.

סך הוצאות הנהלה וכלליות ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 10 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 9%.

תשלומים לבנקים הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 38 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 3%.

סך תשלומים לבנקים ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 19 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 5%.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 119 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 20%.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 64 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 23%.

ההפרשה למיסים הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 32 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 19%.

ההפרשה למיסים ברבעון השני של שנת 2011 הסתכמה ב- 17 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 21%.

השיעור האפקטיבי של ההפרשה למס בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 היה 27% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 היה 24% לעומת 25% בתקופה המקבילה אשתקד. (בחברות הבנות שהינן מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעור המס הסטטוטורי בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמד על 34.5% לעומת 35.3% בשנת 2010).

הרווח הנקי הבסיסי למניה הגיע בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ל- 3.48 ש"ח, בהשוואה ל- 2.88 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה הגיע ברבעון השני של שנת 2011 ל- 1.88 ש"ח, בהשוואה ל- 1.52 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור התשואה להון בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 במונחים שנתיים הסתכם ב- 19%, בהשוואה ל- 17% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון הממוצע לצורך חישוב שיעור התשואה על ההון חושב על בסיס הון ממוצע חודשי לתקופה.

רווחיות מגזרי הפעילות בחברה

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.

ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.

ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.

העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

מגזר ההנפקה

סך ההכנסות במגזר ההנפקה הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 370 מיליון ש"ח לעומת 355 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 4%.

סך ההכנסות ברבעון השני של שנת 2011 מסתכם ב- 190 מיליון ש"ח לעומת 181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 5%.

הרווח הנקי במגזר ההנפקה הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 68 מיליון ש"ח לעומת 70 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 3%.

הרווח הנקי במגזר ההנפקה ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 36 מיליון ש"ח לעומת 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 3%.

מגזר סליקה

סך ההכנסות במגזר הסליקה הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 87 מיליון ש"ח לעומת 65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 34%.

סך ההכנסות ברבעון השני של שנת 2011 הסתכמו ב- 45 מיליון ש"ח לעומת 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 41%.

הרווח הנקי במגזר הסליקה הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 19 מיליון ש"ח לעומת 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הסליקה ברבעון השני של שנת 2011 הסתכם ב- 11 מיליון ש"ח לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט נוסף בנוגע למגזרי ההנפקה והסליקה - ראה ביאור 9 בדוחות הכספיים.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

המאזן המאוחד של לאומי קארד הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 7,974 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7,926 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - גידול של כ- 1% ובהשוואה ל- 7,363 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 8%.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 7,680 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7,684 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 7,114 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 8%.

יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 5,654 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 5,837 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - קיטון של כ- 3% ובהשוואה ל- 5,244 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 8%.

יתרת מחזיקי כרטיסים בנקאיים הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 4,147 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,347 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - קיטון של כ- 5% ובהשוואה ל- 3,916 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 6%. סיכון האשראי בגין יתרת מחזיקי כרטיס בנק הינו באחריות בנק לאומי עבור לקוחותיו ובאחריות בנק ערבי ישראלי עבור לקוחותיו.

יתרת האשראי למחזיקי כרטיסים חוץ בנקאיים הסתכמה בסך 1,392 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,291 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - גידול של כ- 8% ובהשוואה ל- 1,151 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 21%.

יתרת האשראי לבתי עסק (לא כולל ניכיון שוברים והקדמת תשלום לבתי עסק) הסתכמה בסך 193 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 227 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - קיטון של כ- 15% ובהשוואה ל- 236 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - קיטון של כ- 18%.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

יתרת הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 5,609 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 5,691 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - קיטון של כ- 1% ובהשוואה ל- 5,280 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 6%.

מרבית היתרה ביום 30 ביוני 2011 נובעת מהתחייבות לבתי עסק בסך 4,906 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 5,074 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 - קיטון של כ- 3% ובהשוואה ל- 4,802 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010 - גידול של כ- 2%. היתרה מוצגת בניכוי יתרת ניכיון שוברים והקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 948 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 897 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 882 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אמצעים הוניים

הון

ההון של לאומי קארד הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 1,002 מיליון ש"ח לעומת 982 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ולעומת 896 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010.

ההון בסוף הרבעון השני של שנת 2011 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 355 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 33 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 588 מיליון ש"ח. יתרת ההון הינה בניכוי 67 מיליון ש"ח בעקבות היישום לראשונה של הוראת המפקח על הבנקים בנושא "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים החברה מחויבת לעמוד בדרישות הון מזערי מינימלי בשיעור של 9% והון ליבה שלא יפחת מ- 7.5%.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לפי באזל II - מסגרת העבודה למדידה והלימות הון, הסתכם ביום 30 ביוני 2011 בשיעור של 14.3%. הון החברה הינו, הון רוברד 1 ומהווה הון ליבה בלבד.

לחברה מדיניות "תיאבון סיכון" שאושרה על ידי הדירקטוריון לפיה ישמר יחס הון לרכיבי סיכון בטווח שבין 14% ל-14.5% ויחס הון ליבה שלא יפחת מ-12%.

לפרטים נוספים, ראה סעיף "דיבידנד" וסעיף "באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" להלן.

דיבידנד

ביום 24 במאי 2010 אושר בדירקטוריון החברה מסמך מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה יחולק דיבידנד לבעלי המניות בסכום השווה ל- 30% מהרווח הנקי השוטף של החברה. בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד הוחלט על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך כולל של 10 מיליון ש"ח מתוך רווחי החברה ברבעון הראשון של שנת 2010.

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות הון המתחייבות מתוקף הוראות באזל II וחלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן.

ביום 15 בפברואר 2011, נשלח מכתב מהמפקח על הבנקים לבנק לאומי, לפיו, חלק מחברות הבנות בארץ של בנק לאומי, לרבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, לכל הפחות, את יעדי הלימות הון של החברה האם. יחס ההון לרכיבי סיכון של החברה האם הינו בטווח שבין 14% ל-14.5%. בשל דרישה זו, לא חילקה החברה דיבידנד בסוף שנת 2010.

לאור דרישת המפקח על הבנקים כאמור לעיל, שונתה מדיניות חלוקת הדיבידנד וביום 22 במאי 2011, נקבע בדירקטוריון החברה כי חלוקת דיבידנד תתאפשר בכפוף למגבלות של תיאבון סיכון ודרישות הפיקוח.

אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהוא (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

פעילות חברות מוחזקות

לאומי קארד אשראים בע"מ

מאזן לאומי קארד אשראים הסתכם ב- 30 ביוני 2011 ב- 1,405 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,327 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 1,193 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010. הרווח הנקי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 13,208 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 11,543 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהיקפי האשראי בכרטיסים חוץ בנקאיים. ההון הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 80 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 113 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 100 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010.

לאומי קארד פיקדונות בע"מ

מאזן לאומי קארד פיקדונות הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 39 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 33 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 32 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010. הרווח הנקי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 635 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 405 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההון הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 3,644 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 3,022 אלפי ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 2,552 אלפי ש"ח ביום 30 ביוני 2010.

לאומי צ'ק - שותפות מוגבלת

מאזן לאומי צ'ק הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 620 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 14,716 אלפי ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 27,829 אלפי ש"ח ביום 30 ביוני 2010. הרווח בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 815 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד בסך 142 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח נובע בעיקר מגביית חובות שנמחקו חשבונאית בתקופות קודמות. הגרעון בהון השותפות הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 6 מיליון ש"ח בהשוואה להון שותפות חיובי בסך 5 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה להון שותפות חיובי בסך 8 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010. בחודש ספטמבר 2010, הוחלט על הפסקת הפעילות העסקית של השותפות החל מחודש דצמבר 2010.

לאומי קארד נכיונות בע"מ

ביום 1 באפריל 2010 החלה החברה בפעילות ניכיון עסקאות בכרטיסי אשראי. מאזן לאומי קארד נכיונות הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 183 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 75 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 39 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2010. ההפסד בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 938 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד בסך 73 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון בהון החברה הסתכם ביום 30 ביוני 2011 ב- 2,843 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 1,768 אלפי ש"ח בסוף שנת 2010 ובהשוואה ל- 144 אלפי ש"ח ביום 30 ביוני 2010.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

כללי

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של סעיפים אלה עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על ניסיון העבר והפעלת שיקול דעת, אשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. במהלך התקופה לא חל שינוי במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים אותם יישמה החברה כמפורט בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, למעט האמור להלן.

הפרשה להפסדי אשראי - החברה קבעה נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלה. בנוסף, החברה קבעה נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (בעיקר מסגרות אשראי שלא נוצלו).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים בדבר יישום ההוראה החדשה של הפיקוח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכוני אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ראה סעיף "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכוני אשראי והפרשה להפסדי אשראי" בדוח הדירקטוריון ובאור 3 בדוחות הכספיים להלן.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו הגורם המופקד על בקרת העל בחברה ועל אישור הדוחות הכספיים שלה. הדירקטוריון הקים מבין חבריו ועדת מאזן שתפקידה לדון בדוחות הכספיים ולהמליץ בפני הדירקטוריון על אישורם. לפני הבאת הדוחות הכספיים לדיון בועדת המאזן מתקיים דיון בועדת הגילוי של החברה. ועדת הגילוי הינה ועדה בראשות מנכ"ל החברה ובהשתתפות כל חברי ההנהלה והחשבונאי הראשי. בישיבת ועדת הגילוי משתתפים גם נציגי הביקורת הפנימית, רואי החשבון המבקרים ונציגי היועצים המשפטיים של החברה. ועדת הגילוי בוחנת, בין השאר, כי המידע בדוחות הכספיים הינו מדויק, מלא ומוצג באופן נאות. לפני הדיון בדוחות הכספיים במליאת הדירקטוריון, מתקיים דיון בועדת מאזן, בהשתתפות מנכ"ל החברה, מנהל אגף כספים, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי, היועצים המשפטיים ונציגי רואי החשבון המבקרים של החברה, בו נדונה טיטוט הדוחות הכספיים. חומר רקע לדיון הנשלח לחברי ועדת המאזן כולל את פרוטוקול הדיון בועדת הגילוי והחלטותיה, את טיטוט דוח הדירקטוריון וטיטוט הדוח הכספי. כמו כן מתקיים דיון בנושא הפרשות להפסדי אשראי ותביעות משפטיות נגד החברה. מנהל אגף כספים מציג בפני הוועדה את הנושאים העיקריים והמהותיים בדוחות, את ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה. סמוך למועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות, מועברת טיטוט הדוחות הכספיים לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מנהל אגף כספים סוקר את הסעיפים העיקריים בדוחות הכספיים, וסוגיות מהותיות בדיווח הכספי. הנציגים מטעם רואי החשבון המבקרים של החברה מוסיפים את הערותיהם, בין היתר בדבר חולשות מהותיות או ליקויים משמעותיים במידה והיו ואשר עלו מתהליכי הביקורת שבוצעו. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות. הדוחות הכספיים מאושרים על ידי הדירקטוריון לאחר שהוצגו בפניו הצהרת המנכ"ל והצהרת מנהל אגף כספים בדבר הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה בדוח הכספי. הדוחות נחתמים על ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, מנהל אגף כספים והחשבונאי הראשי.

מדיניות הגילוי

בהתאם להוראת בנק ישראל (דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של הוראות באזל II), מחויבת החברה לקבוע מדיניות גילוי פורמלית. דירקטוריון החברה אישר את מדיניות הגילוי לפיה, דוח הדירקטוריון יכלול תיאור והסברים של התפתחות עסקי החברה וחברות הבת שלה בתקופת הדוח והתפתחות עסקיה לאחר תקופת הדוח. לנושאים שלדעת ההנהלה חשובים להבנת הדוחות יינתנו הסברים. המידע הניתן בדוח הדירקטוריון ערוך על פי הוראות הדיווח לציבור. על פי ההוראה יש לכלול בדוח הדירקטוריון מידע בדבר עסקי החברה, מגזרי הפעילות בהם היא פועלת, הסביבה הכללית בה היא פועלת והשפעתה על החברה, מבנה השליטה בחברה והמבנה הארגוני שלה, הליכים משפטיים, הסכמים מהותיים, ומידע מפורט בנושאים נוספים. העקרון הכללי אשר לפיו ניתן מידע בדוח הוא עקרון המהותיות. עסקי החברה ופעולותיה נבחנים על פי היקפם ומהותם ובתום הבחינה ניתן גילוי לגבי נושאים בעלי היקף כספי מהותי ביחס לרווח השנתי של החברה, לסך נכסיה או להונה העצמי. כמו כן ניתן גילוי לנושאים בעלי היבטים ציבוריים או בעלי רגישות מיוחדת, כגון נושאים הקשורים למבנה החברה, לניהולה, לחקיקה שיש לה השפעה על החברה ועוד.

חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי

תזכיר חוק הבנקאות (רישוי) (עידוד התחרות בשוק כרטיסי אשראי) / הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב) התשע"א - 2011

הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון - ניכיון כרטיסי חיוב), התשע"א - 2010

בחודש אפריל 2008 פרסם משרד האוצר תזכיר, שעניינו הסדרה בחקיקה של סליקת כל סוגי כרטיסי האשראי על ידי כל אחת מחברות כרטיסי האשראי. בהתאם לתזכיר, "סולק", כהגדרתו בתזכיר, יהיה מחוייב בקבלת רישיון מאת בנק ישראל. כמו כן, בנק ישראל יהיה רשאי, בהתאם למפורט בתזכיר, לכפות על סולקים מסויימים ועל מנפיקים להתקשר עם מנפיקים או סולקים (בהתאמה) בהסכם סליקה צולבת לסליקת כרטיסיהם. התזכיר כולל גם הסדרים ביחס למערכת היחסים בין סולקים לבין חברות הניכיון.

ביום 21 ביולי 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית, שבעיקרה דומה לתזכיר החוק בכל הקשור להסדרת תחום הסליקה. במקביל, בחודש אוקטובר 2010 ובחודש דצמבר 2010 הונחו על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות, המבקשות ליצור הסדרים במערכת היחסים שבין סולק לבין חברת ניכיון. חלק מן ההצעות להסדרים, מופיעות בנוסח דומה בתזכיר דלעיל. ביום 5 בדצמבר 2010 אושר התזכיר בועדת שרים לענייני חקיקה. ביום 14 בפברואר 2011 אושרה ההצעה בקריאה ראשונה בכנסת והתקיים דיון ראשון בועדת הכלכלה.

לאחר מספר דיונים נוספים בועדת הכלכלה, אושר נוסחו של תזכיר חוק הבנקאות בועדת הכלכלה.

ביום 4 באוגוסט 2011 אושר החוק בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת וביום 15 באוגוסט 2011 פורסם החוק.

התיקון לחוק מסדיר את נושא סליקת כרטיסי חיוב, וקובע חובת רישוי לגופים שעוסקים בסליקה. בנוסף, נקבעו הוראות ביחס ל"סולקים בעלי היקף פעילות רחב" כהגדרתם בחוק, המתירות למפקח על הבנקים להורות לסולקים כאמור להתקשר בהסכמים לסליקה צולבת עם מנפיקים אחרים.

במקביל, נקבעה חובה על "מנפיק בעל היקף פעילות רחב" לא לסרב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב שהנפיק מטעמים בלתי סבירים. שר האוצר בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על ההגבלים העסקיים, רשאי לפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב, מהוראות סעיף זה, משיקולים של פגיעה בתחרות ושל היקף התועלת הצפוי מהמהלך אל מול הנזק.

"מנפיק בעל היקף פעילות רחב" - מנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות בישראל בשנה הקודמת.

במסגרת החוק תוקן גם חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981, ונקבעו חובות החלות במסגרת היחסים בין סולקים לבין חברות ניכיון, ובין היתר, חובת איסור אפליה, חובת איסור התניית שירות סליקה בשירות ניכיון.

הסעיף הקובע חובת התקשרות ל"מנפיק בהיקף רחב" עם סולק, צפוי להיכנס לתוקפו רק לאחר תשעה חודשים מיום כניסת החוק לתוקף.

לתיקון חקיקה זה עלולה להיות השפעה על הכנסות החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

תיקון מס' 3 לחוק החוזים האחידים (חובת ציון אישור ותנאים מהותיים), התש"ע - 2010

בחודש דצמבר 2010 נכנס לתוקפו תיקון לחוק החוזים האחידים, העוסק בחובת ציון, אישור ותנאים מהותיים של חוזים אחידים. הצעת החוק נועדה לתמרץ בעלי עסקים לאשר את החוזה שהם משתמשים בו בביה"ד לחוזים אחידים וכן להקל על הצרכן לאתר סעיפים מהותיים בחוזה. במסגרת התיקון נכלל סעיף המאפשר לנגיד בנק ישראל, באישור שר האוצר, לקבוע הוראות דומות לגבי חוזים אחידים של תאגידים בנקאיים.

על שולחן הכנסת הונחו מספר הצעות חוק נוספות הרלוונטיות לפעילותה של החברה :

הצעת חוק לשינוי מבני בחברות כרטיסי האשראי

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, העוסקת בכרטיסי אשראי. עניינה של הצעה זו הינה הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. לא ידוע מתי תעלה ההצעה להצבעה במליאת הכנסת.

הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון - חובת פרסום פרטי ספק), התש"ע - 2010

בחודש פברואר 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה על חברת כרטיסי האשראי לפרט בדפי הפירוט הנשלחים ללקוחותיה, בין היתר, את פרטי המלאים של הספק (שמו המסחרי ושמו המשפטי). משרד המשפטים קיים התייעצות עם החברה בדבר ישימות החוק.

הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון - פירוט בנוגע לעסקה במסמך חסר)

בחודש מרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה על חברת כרטיסי האשראי לציין בדיווחיה למחזיק הכרטיס, אם עסקה שביצע מהווה עסקה במסמך חסר, על מנת לאפשר לצרכן להבחין בין עסקאות רגילות לעסקאות שנעשו במסמך חסר ועל מנת לאפשר ללקוח לזהות עסקאות חשודות. משרד המשפטים קיים התייעצות עם החברה בדבר ישימות החוק. דיון ראשוני בנושא התקיים בוועדת הכלכלה ביום 19 ביולי 2011, וההצעה הועברה למליאה לקריאה ראשונה. במקביל מקדם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 שאמורה לכלול את האמור בהצעת החוק ואת האמור בהצעת החוק בנושא חובת פרסום פרטי ספק. מקדמי הצעת החוק התחייבו כי במקרה ובו תתוקן בהתאם הוראת ניהול בנקאי מס' 470, הם ימשכו את הצעת החוק.

הצעה לתיקון חוק העונשין

בינואר 2010 הונחה הצעת חוק פרטית, במסגרתה מוצע לתקן את חוק כרטיסי חיוב, התש"מ - 1986, כך שייאסר על מנפיק שלם ביודעין, במישרין או בעקיפין, חיובים של לקוח בגין השתתפות במשחקים אסורים, לרבות משחקים באתר אינטרנט. בנוסף, ייאסר על סולק להתקשר ביודעין עם ספק, לסליקת חיובים לזכותו, אם הספק עוסק בהצעת משחקים אסורים, לרבות באתר אינטרנט.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - הגבלת סכומי עמלות), התשס"ט - 2009

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, העוסקת בהגבלת שיעורי העמלות שתאגידים בנקאיים יהיו רשאים לגבות מלקוחותיהם. לא ידוע מתי תעלה ההצעה להצבעה במליאת הכנסת. הצעת החוק רלוונטית רק בחלקה הקטן לחברה, ביחס לעמלות מסוימות בלבד.

הסכמים מהותיים

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד והבנקים (בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי) מנפיקים במשותף את כרטיסי האשראי ללקוחותיהם. בין החברות ישנן הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים

לחברה הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים, בעיקר בקשר עם ניהול מועדוני לקוחות, שמטרתם גיוס לקוחות חדשים והגברת השימוש של הלקוחות בכרטיסי האשראי. הסכמים אלו מעגנים את חלוקת תחומי האחריות בפעילות המועדון בין הצדדים ואת אופן ההתחשבות ביניהם.

תביעות משפטיות

לפרטים בדבר תביעות משפטיות ראה באור 6 ו' בדוחות הכספיים להלן.

מגבלות ופיקוח בקשר עם כרטיסי אשראי

הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

מכוח החלטת בית הדין להגבלים עסקיים מיום 11 בנובמבר 2007, מינתה הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") מומחה לצורך קביעת המתודולוגיה הראויה בחישוב העמלה הצולבת (עמלת המנפיק) ("ההחלטה"). המומחה הגיש חוות דעת ביניים באשר לדרכו המתודולוגית ביום 31 לדצמבר 2008. הצדדים הגיעו להסכמה לפיה הם יוותרו על חקירת המומחה ובהתאם ביטל בית הדין את הדיון שהיה קבוע לצורך חקירת המומחה והורה למומחה להמשיך לשלב יישום חוות הדעת.

ביום 30 באפריל 2009 התקבלה בקשת חברות כרטיסי האשראי והבנקים המחזיקים בהן ("החברות המבקשות") להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד לתום 4 חודשים מסיום חקירתו של המומחה ותוקפו של ההיתר הזמני הוארך עד ליום 31 באוקטובר 2009. הארכות נוספות של תוקף ההיתר הזמני התקבלו מפעם לפעם. ביום 13 בדצמבר 2010 הגישו המבקשות בקשה להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד ליום 15 באוגוסט 2011. ביום 29 בדצמבר 2010 נעתר בית הדין לבקשה והאריך את תוקפו של ההיתר הזמני עד ליום 15 באוגוסט 2011.

ביום 28 בדצמבר 2009, התקבלה הודעה מטעם הממונה, לפיה יבצר מן המומחה להשלים את חוות דעתו הסופית. ביום 4 במאי 2010 הגישה הממונה הודעה לבית הדין לפיה היא מבקשת למנות כמומחה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים.

ביום 13 באוגוסט 2010 החליט בית הדין להגבלים עסקיים להיענות לבקשת הממונה כאמור. כמו כן, קבע בית הדין, כי חוות הדעת של המומחה תוגש עד ליום 15 בנובמבר 2010.

לאור ההחלטה הגישו החברות המבקשות ביום 17 באוגוסט 2010 בקשה לקביעת מועד דיון במעמד הצדדים בנושא מינוי המומחה. בבקשה זו הדגישו המבקשות כי על אף הודעת הממונה, המגיעים למציאת מועמד מוסכם טרם מוצו. ביום 6 בספטמבר 2010 ניתנה החלטתו של בית הדין לפיה המומחה רשאי להמשיך בפעולות איסוף הנתונים אולם עליו לכלכל את צעדיו כך שבמידה ובין הצדדים תהיה הסכמה בדבר מינוי מומחה אחר, תוכל ההסכמה לצאת לפועל באופן יעיל. ביום 1 בנובמבר 2010 ולאור העובדה שהממונה טענה כי המועמדים שהוצעו על ידי המבקשות נגועים בניגוד עניינים, ניתנה החלטתו של בית הדין הממנה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים כמומחה להשלמת חוות הדעת. בנוסף האריך בית הדין את המועד להגשת חוות הדעת עד ליום 15 בפברואר 2011.

ביום 10 בינואר 2011 הגישו המבקשות בקשה לבית הדין לקבלת ארכה קצרה כך שחוות הדעת תוגש עד ליום 15 במרס 2011. ביום 14 בינואר 2011 ניתנה החלטת בית הדין המאריכה את המועד להגשת חוות הדעת עד ליום 15 במרס 2011. ביום 24 בפברואר 2011 הגישה הממונה הודעה לפיה המומחה ימונה כממונה הזמני החל מיום 1 במרס 2011. ביום 28 בפברואר 2011 הגישו המבקשות את תגובתן ובה התבקש, בין היתר, כי בתקופה בה המומחה יכהן כממונה זמני, הוא לא יפעל כמומחה בתיק. ביום 1 במרס 2011 נתנה החלטת בית הדין לפיה המומחה לא יעסוק בחוות דעתו בתקופה בה הינו משמש כממונה זמני. ביום 21 במרס 2011 הוגשה הודעת הממונה לפיה הליך המינוי צפוי להסתיים ביום 15 באפריל 2011. באותו יום ניתנה החלטת בית הדין שהמומחה ישלים את חוות דעתו לאחר שימונה ממונה קבוע. ביום 17 באפריל 2011 הגישה הממונה הודעה לפיה המומחה מבקש להגיש את חוות דעתו הסופית ביום 23 במאי 2011. ביום 22 באפריל 2011 ניתנה החלטת בית הדין הקובעת שחוות הדעת הסופית של המומחה תוגש ביום 23 במאי 2011. ביום 23 במאי 2011 הגישה ב"כ הממונה את חוות דעתו של המומחה לבית הדין להגבלים עסקיים. בחוות הדעת נקבע שיעור עמלה צולבת הנמוך באופן ניכר מזה הקיים כיום. ביום 20 ביוני 2011 פנו ב"כ המבקשות למומחה וביקשו כי יועברו למבקשות כל ניירות העבודה שבבסיס חוות הדעת.

ביום 23 ביוני 2011 הגישו המבקשות לבית הדין להגבלים עסקיים בקשה לקביעת סדרי דין בנוגע לחוות דעת מומחים שברצונן להגיש תוך שלושה חודשים. בד בבד החלו מומחים מטעם החברות לעבוד על חוות דעת כאמור.

ביום 28 ביוני 2011 התקיים דיון בבית הדין להגבלים עסקיים. עיקר הדיון נסב סביב רצון המבקשות להגיש חוות דעת מומחים מטעמן, אשר יבקשו להפריך את האמור בחוות דעתו המשלימה של המומחה. ב"כ הממונה וב"כ המתנגדות להסדר הכובל התנגדו בתוקף להגשת חוות דעת מטעם המבקשות.

ביום 3 ביולי 2011 ביקש בית הדין מהממונה, מבלי להביע עמדה לגוף בקשת המבקשות להגיש חוות דעת מטעמן, להציג עמדתו באשר להארכת תוקף ההיתר הזמני ותנאיו. כמו כן נתבקשו המבקשות למקד את השאלות אשר בקשר אליהן הן מעוניינות להציג חוות דעת.

ביום 12 ביולי 2011 הגישו המבקשות הודעה לבית הדין בה פירטו את עיקרי חוות הדעת שברצונן להגיש. ביום 20 ביולי 2011 הגישו המבקשות בקשה להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני עד ליום 31 בדצמבר 2011. בבקשה נטען, כי בהתאם לקבוע בהחלטות קודמות של בית הדין, הארכת ההיתר הזמני מתבקשת לצורך השלמת ההליכים בבית הדין, ולמעשה עד להכרעת בית הדין בבקשה להסדר כובל, וכן על מנת למנוע זעזוע בשוק הסליקה של כרטיסי אשראי. ביום 21 ביולי 2011 הגיש הממונה המלצתו להארכת תוקפו של ההיתר הזמני, במסגרתה המליץ אמנם להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני אך זאת בכפוף להורדת עמלת המנפיק לשיעור ממוצע שאינו עולה על 0.875% כבר מיום 1 בנובמבר 2011 - ירידה שעל-פי ההסדר צריכה להתבצע רק ביולי 2012.

גם המתנגדות להסדר הכובל הגישו תגובות לבקשה להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני, והודיעו כי הן מסכימות להארכת תוקפו של ההיתר הזמני; אך זאת, בתנאים שונים המרעים עם המבקשות, לרבות בקשות לקבוע השבה "לציבור" של סכומים שייגבו "ביתר" לכאורה, או בקשות לקבוע שיעור נמוך משמעותית מהשיעור שהומלץ על ידי הממונה.

ביום 28 ביולי 2011 הגישו המבקשות תגובתן להמלצת הממונה וטענו, כי עמדתו לפיה יש להתנות הארכת תוקפו של ההיתר הזמני בסטייה מההסדר הכובל, לפיו השיעור הממוצע של העמלה הצולבת ירד ל-0.875% רק ביולי 2012, מהווה סטייה שלא כדין מההסכמות בינו לבין המבקשות, תוך פגיעה פסולה באינטרס ההסתמכות שלהן. עוד טענו המבקשות כי בית הדין אינו כבול לעמדת הממונה, ודי בכך שהממונה המליץ על הארכת תוקפו של ההיתר הזמני כדי שבית הדין יוכל להורות על כך מבלי להכפיף ההסדר לתנאי חדש כלשהו. המבקשות דחו מכל וכל בתגובתן את עמדת המתנגדות וטענו, בין היתר, כי עמדה דומה שהעלו המתנגדות בעבר נדחתה על-ידי בית הדין.

ביום 3 באוגוסט 2011 התקיים דיון בנושא חידוש ההיתר הזמני ותנאיו בפני בית הדין להגבלים עסקיים.

ביום 7 באוגוסט 2011 הוציא בית הדין להגבלים עסקיים שתי החלטות כדלקמן:

1. החלטה המאריכה את תוקפו של ההיתר הזמני להסדר הכובל עד ליום 31 בדצמבר 2011 כפי שנתבקש, אך זאת בכפוף לכך שהשיעור הממוצע של עמלת המנפיק לא יעלה על 0.875% וזאת כבר החל מיום 1 בנובמבר 2011 - בהתאם לעמדת הממונה כאמור.

2. החלטה המתירה למבקשות ההסדר הכובל להגיש חוות דעת מטעמן עד ליום 15 בספטמבר 2011, וזאת בנושאים עליהם הודיעו המבקשות ביום 12 ביולי 2011.

ביום 8 באוגוסט 2011 פנו מבקשות ההסדר לבית הדין להגבלים עסקיים בבקשה שיורה לממונה להעביר לידיהן את כל ניירות העבודה ששימשו את המומחה בהכנת חוות דעתו.

ביום 11 באוגוסט 2011, לאחר קבלת עמדת הממונה, קבע בית הדין כי הממונה יעביר לעיון של המבקשות חלק מן המסמכים שהממונה הסכים להעבירם (בעיקר תרשומות פגישות ורשימת מקורות פומביים). לגבי מסמכים נוספים, נקבע, בהתאם לעמדת הממונה, כי הממונה יערוך מיון פנימי בחומרים המצויים אצלו כמו גם פנייה לצדדים שלישיים, שמסרו מסמכים שייתכן שכוללים סודות מסחריים, והכל מתוך מגמה לסיים את עבודת המיון בתוך שלושה שבועות.

נקבע בנוסף כי העברת המסמכים מהממונה לא תעכב את הגשת חוות הדעת מטעם המבקשות.

ההסדר האמור צפוי להשפיע באופן מהותי על הכנסות החברה כמנפיקה והן על הוצאותיה כסולקת בשנים הבאות.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301

ביום 29 בדצמבר 2010 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 שעניינה דירקטוריון התאגיד הבנקאי. התיקון כולל הוראות נרחבות שמטרתם לחזק את מבנה הממשל התאגידי בתאגיד הבנקאי. בין יתר ההוראות, נכללו הוראות בדבר אופן אישור נושאי משרה, הגדרת תפקידי הדירקטוריון, נושאים שבהם הדירקטוריון חייב לדון, הוראות בדבר הרכב הדירקטוריון והכשרתו (לרבות הוראות בדבר דירקטורים חיצוניים), צמצום המעורבות של הדירקטוריון במתן אשראי ועוד. מועד תחילת התיקון נקבע ליום 1 בינואר 2012, מלבד הוראות מסויימות. הנושא הוצג בדירקטוריון החברה והחברה פועלת ליישום התיקונים להוראה.

איסור הלבנת הון ומימון טרור

במסגרת פעילותה כפופה החברה לרגולציה בנושאי איסור הלבנת הון ומימון טרור, שעיקרה:

- חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 (להלן: "החוק")
- צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) תשס"א 2001. (להלן: "הצו").
- הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 - מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות (להלן: "הוראה 411").

במהלך שנת 2010 נערכה בחברה ביקורת בנק ישראל בנושאי איסור הלבנת הון, מימון טרור וזיהוי לקוחות. ביום 13 בינואר 2011 נמסרה לחברה טיוטת דוח הביקורת. במסגרת טיוטת הדוח נדרשה החברה לפעול לטיפול בליקויים בהטמעת הוראות הרגולציה, תקלות ברישום אימות, תיעוד פרטי לקוחות ובתהליכי "הכר את הלקוח". החברה הגישה את תגובתה לטיוטת הדוח ביום 27 במרס 2011. ביום 8 במאי 2011 נערכה פגישה עם אנשי הפיקוח על הבנקים, במסגרתה הובהרו ולובנו מספר סוגיות שעלו בדוח. החברה ממשיכה לפעול ליישומן המלא של ההנחיות כפי שפורטו בטיוטת הדוח וזאת במטרה לסיים את הטיפול בממצאים במועדים אשר התבקשו על ידי הפיקוח על הבנקים. בשלב זה לא ניתן להעריך את סכום העיצום הכספי שיוטל על החברה, אם בכלל, בעקבות ממצאי הביקורת.

ציות

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 מחייבת את הבנקים (ואת החברה כתאגיד עזר בנקאי) לאכוף את ההוראות הצרכניות, דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. בלאומי קארד מונה מנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה כקצין הציות של החברה, אשר פועל באופן שוטף לוודא כי החברה עומדת בהוראות הצרכניות והרגולטוריות. לצידו של קצין הציות, פועלת ועדת ציות, ובה חברים נציגים מכל אגפי החברה. בחברה פועלת יחידה לפניות הציבור אשר נותנת מענה לפניות של כלל לקוחות החברה ופניות אשר מתקבלות מגורמים שונים, תוך הקפדה על עמידה בהוראות הצרכניות ומתן מענה לצרכי הלקוחות. במהלך החציון הראשון של שנת 2011, החברה שמה דגש על הטמעת נושא הציות וחשיבותו בקרב עובדי החברה, בין היתר, באמצעות קיום ישיבות ועדת ציות רבעוניות, הדרכות וביצוע בדיקות אקראיות.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית בגין יתרות כספיות שוטפות עם ארגון ויזה וארגון מסטרקארד המועברות לחברה באמצעות תאגידים בנקאיים בחו"ל.

החשיפה לסיכונים וזרכי ניהולם

פעילויותיה השונות של החברה כרוכות בנטילת סיכונים הכוללים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק לרבות סיכוני נזילות וסיכונים תפעוליים לרבות סיכונים משפטיים.

ניהול הסיכונים מתבצע במסגרת הוראת בנק ישראל 339 ופרק 200 להוראות ניהול בנקאי תקין (באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון). אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בכפוף להנחיות בנק ישראל ובהתחשב בשינויים בסביבה העסקית ובמדיניות החברה.

חברי ההנהלה האחראים על הסיכונים:

מנהל סיכוני שוק - מנהל אגף הכספים

מנהל סיכוני אשראי - מנהל אגף עסקים ואשראי

מנהל סיכונים תפעוליים ומשפטיים - מנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה

מנהל סיכונים ראשי (CRO) - מנהל אגף משאבי אנוש ניהול סיכונים ורגולציה

המבנה הארגוני של אגף משאבי אנוש ניהול סיכונים ורגולציה עודכן בהתאם להנחיות בנק ישראל. באגף קיימת יחידה הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אשר תפקידה כוללים, בין השאר, פיקוח בלתי תלוי על אופן ניהול הסיכונים בחברה, דיווחים להנהלה ולדירקטוריון, תיקוף מערכות למדידת סיכונים, מעורבות בקביעת מדיניות ניהול הסיכונים ובחינת אפקטיביות תהליכי ניהול הסיכונים בחברה. לצורך ניהול הסיכונים ומיזעורם משתמשת החברה, בין היתר, במערכות מחשב תומכות.

בחברה פועלת ועדת סיכונים עליונה בראשות המנכ"ל המדווחת לוועדת הסיכונים של הדירקטוריון. מידי שנה מאשר דירקטוריון לאומי קארד את מסמכי מדיניות ניהול הסיכונים השונים לרבות מדיניות הסיכונים הכוללת המשמשת מסגרת לניהול הסיכונים הכולל בחברה.

חשיפה וניהול של סיכוני אשראי

סיכון אשראי מוגדר במסמך בדבר עקרונות לניהול סיכון האשראי אשר פורסם על-ידי המפקח על הבנקים ביום 23 ביולי 2009 כ"האפשרות שלווה או צד נגדי ישל בעמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שהוסכמו".

מטרת ניהול סיכוני האשראי היא למקסם את שיעור התשואה המותאמת לתיאבון הסיכון תוך שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי נמצאת בתוך גבולות מקובלים שאושרו במסמך מדיניות האשראי של החברה.

לאומי קארד כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה המאפשר ניהול מושכל ויעיל של מגוון מוצרי אשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות ומתוך הבנה כי אשראי הינו מוצר משלים בתחום כרטיסי האשראי ומרכיב חשוב בגוון בסיס ההכנסות של החברה ובשימור לקוחותיה הפרטיים והעסקיים.

החברה משווקת מוצרי אשראי כפועל יוצא לצרכי האשראי בשוק ובהתאמה למציאות הכלכלית והתחרות המתפתחת בתחום תוך התאמה למגוון פעילויות החברה, יכולותיה ותיאבון הסיכון שלה.

מדיניות האשראי:

מסמך מדיניות האשראי מתווה מדיניות לפעילות החברה בשני תחומים: אשראי עסקי ואשראי צרכני. אשראי עסקי הוא אשראי הניתן ללקוחותיה העסקיים של החברה: תאגידים ועסקים קטנים. אשראי צרכני הוא האשראי החוץ בנקאי אשר החברה מעמידה ללקוחותיה במסגרת כרטיסי אשראי או הלוואות ישירות.

מדיניות האשראי נבחנת בהתאם להתפתחויות הכלכליות והשיווקיות במשק, מתוך כוונה לאפשר גיוון, התאמה ופיתוח עסקים בצורה סלקטיבית, ממוקדת, תוך ניהול סיכונים מושכל. מדיניות האשראי מתבססת על פיזור הסיכונים וניהולם המבוקר. הדבר בא לידי ביטוי בפיצול תיק האשראי בין מספר רב של לווים. במסגרת מדיניות האשראי של החברה נקבעו עקרונות וכללים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. אחת לשנה, מובאת מדיניות האשראי של החברה לאישור הדירקטוריון.

מבנה ניהול סיכון האשראי:

בחברה הוקמו ארבע ועדות אשראי וכן ניתנו סמכויות לבעלי תפקידים בחברה אשר מאשרים אשראי בהתאם למדרג סמכויות אשר נקבע בנוהל שאושר בדירקטוריון ומתייחס לסוג האשראי, היקפו והביטחונות הנדרשים. סמכות האישור הגבוהה ביותר הינה ועדת האשראי של הדירקטוריון.

שיקולים באישור האשראי :

השיקול במתן אשראי מתבצע באופן שוטף ותוך התאמה מתמדת לשינויים שחלים במשק. בהתאם, הודקו הבקורות על האשראי בו עלתה רמת הסיכון, תוך התאמת יעדי ההתרחבות בקווי העסקים על פי התחזיות הכלכליות. החברה פועלת לזיהוי לווים שרמת החשיפה והסיכון בהם עלתה, לווים שעלולים להיקלע לקשיים ומגזרים ואוכלוסיות העלולים להיפגע מההתפתחויות במשק.

החלטות האשראי הצרכני של החברה נשענות על החלטות סטטיסטיות אשר מביאות בחשבון את הנתונים המוצגים על ידי הלקוחות ו/או נתוני ההתנהגות לגבי הלקוחות המצויים ברשות לאומי קארד. החלטות אלו נתמכות במודלים שונים הנקבעים על ידי החברה, שבהם נלמד מתוך ניסיון העבר של אוכלוסיית הלקוחות של לאומי קארד על ההתנהגות העתידית של לקוחותיה. יחד עם זאת יש לציין כי קיימות אוכלוסיות ספציפיות לא מהותיות שהחלטות האשראי לגביהן הן מחוץ למודלים.

בקרות :

מאמצים רבים מושקעים בשיפור כלי הבקרה ומערכות המידע הממוחשבות העומדים לרשות מקבלי ההחלטות באשראי. הוטמעה מערכת המשמשת לניהול אשראי עסקי. למערכת תרומה בין היתר במתן מענה להוראות באזל 2 והוראות ניהול בנקאי תקין 357.

המערכת החדשה כוללת שני מודולים שעובדים בסנכרון מלא וכוללים מערכת לניהול בקשות אשראי המאפשרת בחינה מעמיקה של הישות העסקית ומערכת לניהול ולניתוח דוחות כספיים.

חשיפות האשראי מדווחות באופן רבעוני במסגרת מסמך חשיפות האשראי אשר נדון בוועדת הסיכונים העליונה ובוועדת הסיכונים של הדירקטוריון. המסמך כולל, בין השאר, תקרות לחשיפות למוצרי האשראי השונים, תקרת חשיפות לפי סוג פעילות וחשיפה של לקוחות בודדים.

שופרו תהליכי הבקרה והשליטה על סיכוני האשראי ועל איתור לווים שבהם עלתה רמת החשיפה והסיכון. ללווים אילו נדרשת ערנות ניהולית מיוחדת ותשומת לב מוגברת לגבי מצבם ובחלק מהמקרים אף נדרשת החברה לליווי אינטנסיבי. החברה פיתחה מערכת אשר מתריעה באופן שוטף על שינויים שחלו אצל הלקוחות, לרבות שינויים בהרגלי התנהגות של בתי עסק ומחזיקי כרטיס להם ניתן אשראי על ידי החברה. כמו כן, בעקבות הנחיות הפיקוח על הבנקים נערכת החברה לביצוע דיווח על חשיפות אשראי וחשיפות אשראי גדולות מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 החל מהרבעון השלישי של שנת 2011. הדיווח עצמו, הכולל ניתוח מגמות העולות מדוחות כספיים של הלווים ומשינויים בהפרשות, מהווה עבור החברה כלי בקרה נוסף אחר איכות האשראי הניתן ללווים הגדולים וקבוצות הלווים, להם החשיפה הינה המשמעותית ביותר.

בחברה מתקיים תהליך הפקת לקחים בו נוטלים חלק מנהלים מתחומים שונים בחברה. תהליך הפקת הלקחים מתבצע אחת לרבעון ובו דנים במקרים של כשל באשראי, מנתחים ובוחנים את ההשלכות והמשמעותיות שעלו מן המקרה הספציפי והשלכת המסקנות וההמלצות על הפעילות העתידית, כל זאת למטרת שיפור תהליכי העבודה והגברת האפקטיביות העסקית. המלצות אלו באות לידי ביטוי, בין היתר, בעדכון מדיניות האשראי והבטוחות וכן בתיקון נהלים ותהליכי עבודה.

במהלך שנת 2010 החלה פעילות בקרת אשראי בלתי תלויה הכפופה לאגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה. בין תפקידיה בחינה של מסמכי מדיניות האשראי ומסמכי חשיפות האשראי, בחינה תקופתית של הגורמים המעורבים בפעילות אשראי, בחינה של תיקי אשראי ושלמות מסמכי האשראי בכפוף למדיניות האשראי.

מודלים סטטיסטיים :

ניהול האשראי הצרכני של החברה מתבסס על מודלים סטטיסטיים (Credit Scoring) :

- מודל (Application Scoring) AS - מודל סטטיסטי שקובע דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים. באמצעותו נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת, ריבית, סוג כרטיס).
- מודל (Behavior Scoring) BS - מודל סטטיסטי, שקובע דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח. באמצעותו נקבעת מדיניות ניהול האשראי.

המודלים עוברים בדיקות תקופתיות ומעודכנים בהתאם לנוהל תיקוף מודלים.

ניהול האשראי העסקי של החברה מתבסס על מודל חוקים לדירוג סיכון הלווים העסקיים המתבססים על מאפייני הלווה, תחומי פעילותו וסיכונים ספציפיים המיוחסים לו.

ניהול סיכונים שוק וסיכון נזילות

בפעילותה העסקית השוטפת של לאומי קארד נחשפת החברה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית ובשערי חליפין וכן לסיכון גיוס נזילות. לשם הגבלת רמות החשיפה הוגדר מסמך מדיניות ניהול סיכונים שוק וסיכון גיוס נזילות ובו תיאור הפעילויות היוצרות את החשיפה ואת מגבלות החשיפה בכל סיכון וסיכון. כמו כן, הוגדר מסמך תרחיש קיצון בגיוס נזילות בו נבחן מצב שוק קיצוני שעלול להביא לחריגה מהמגבלה ונקבעו דרכי טיפול מתאימות. מסמך המדיניות ומסמך תרחיש הקיצון מעודכנים אחת לשנה ומובאים לאישור בוועדת ניהול סיכונים העליונה בלאומי קארד ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון. במקרה של שינוי בלתי צפוי בגורמי הסיכון רשאי מנהל סיכונים שוק לעדכן את המסמכים באופן מיידי בכפוף לאישור הוועדות לניהול סיכונים והדירקטוריון. אחת לרבעון, מדווח מסמך חשיפות השוק לוועדת הסיכונים העליונה וועדת הסיכונים של הדירקטוריון ובו מפורטת החשיפה המקסימלית שנמדדה בפועל ברבעון שחלף ועמידתה של החברה במגבלת החשיפה כפי שאושרה כאמור במסמך המדיניות.

החשיפה לסיכון הבסיס :

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין בעת הפעילות העסקית השוטפת של החברה.

החברה מאפשרת לבתי עסק הסולקים באמצעותה, לכבד כרטיסים בינלאומיים זרים המחויבים במטבעות שאינם שקלים. פער הזמן בין מועד תרגום העסקה לצורך חיוב מחזיק הכרטיס הנעשה על ידי חברת האשראי הבינלאומית ובין המרת התקבול מחברת האשראי הבינלאומית לש"ח לצורך זיכוי בית העסק יוצר במרבית המקרים, חשיפה של יום עסקים אחד. חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי לפעילות העסקית השוטפת של החברה ואינה בגדר יצירת חשיפה מכוונת לצורך העצמת רווחים.

מגבלת החשיפה מוגדרת במסמך מדיניות ניהול סיכונים שוק כסכום חשיפה מקסימלי יומי אשר מעבר לו יבחן מנהל הסיכון אפשרויות כיסוי מתאימות.

מדידת הסיכון מבוצעת בתדירות יומית באמצעות דוח המופק ממערכות החברה. בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בבסיס.

החשיפה לסיכון ריבית :

החשיפה לשינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות.

החברה פועלת בצד הנכסים במתן אשראי ללקוחותיה ובצד ההתחייבויות בקבלת אשראי מבנקים.

האשראי ניתן ללקוחות בשני אופנים : אשראי בריבית משתנה ואשראי בריבית קבועה.

השוני בין תמהיל האשראי הניתן ללקוחות לתמהיל המקורות הכספיים של החברה הוא שיוצר את החשיפה לסיכון הריבית.

היות ומרבית מוצרי האשראי של החברה מבוססי ריבית משתנה ומקבילים למקורותיה השוטפים, החשיפה לשינוי בשיעור הריבית אינה מהותית.

במסמך מדיניות סיכונים שוק נקבעה מגבלת חשיפה כסיכון להפסד חודשי ממוצע אשר עלול להיגרם בעת שיתקיים מתווה חזוי של שינוי ריבית.

מדידת הסיכון מבוצעת בתדירות חודשית באמצעות דוחות המופקים ממערכות החברה.

מנהל הסיכון יבחן את אפשרויות הכיסוי במידה והסיכוי להתממשות מגבלת החשיפה גבוה תוך בחינת ההשפעה הכוללת על הרווחיות או בעת היווצרות תנאים לכדאיות כלכלית לביצוע הכיסוי.

בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בריבית.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים

30 ביוני 2011				
במיליוני ש"ח				
סה"כ	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
7,749	5	51	21	7,672
6,883	3	56	21	6,803
*	-	-	-	*
866	2	(5)	-	869

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2010				
במיליוני ש"ח				
סה"כ	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
7,751	3	51	23	***7,674
6,875	2	47	23	6,803
*	-	-	-	*
876	1	4	-	871

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה למעט פריטים לא כספיים

30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
שנוי בשווי הוגן	במיליוני ש"ח	סה"כ	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
			אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
-	*	866	2	(5)	-	869
-	*	866	2	(5)	-	869
-	*	866	2	(5)	-	869

גידול מיידי מקביל של 1%
גידול מיידי מקביל של 0.1%
קיטון מיידי מקביל של 1%

31 בדצמבר 2010						
במיליוני ש"ח						
שנוי בשווי הוגן	במיליוני ש"ח	סה"כ	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
			אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
-	*	876	1	4	-	***871
-	*	876	1	4	-	***871
-	*	876	1	4	-	***871

גידול מיידי מקביל של 1%
גידול מיידי מקביל של 0.1%
קיטון מיידי מקביל של 1%

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
*** סווג מחדש.

סיכון גיוס נזילות:

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים או לעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון גיוס הנזילות כרוכה ברמת הודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי.

בתזרים המזומנים של החברה באות לידי ביטוי הפעילויות העסקיות המרכזיות של החברה: הנפקה, סליקה ומתן אשראי. התנועות הכספיות המשפיעות על תזרים המזומנים נרשמות באופן שוטף במערכות המיכוניות והנתונים נבדקים על בסיס שוטף. כתוצאה מכך, מנוהל תזרים המזומנים ללא מרכיב מהותי של אי ודאות.

מימון צרכי הנזילות נעשה באמצעות ניצול קווי אשראי לזמן קצר המועמדים בעיקר על ידי חברת האם אשר מעודכנים מעת לעת בהתאם לצרכים העסקיים של החברה.

במסמך מדיניות ניהול סיכונים השוק וניהול גיוס נזילות נקבע כי מגבלת סיכון הינה עמידה בניצול קווי אשראי אלה העומדים כאמור, לרשות החברה. כל חריגה ממסגרות האשראי תיחשב כחריגה מהמגבלה המאושרת.

במסגרת קביעת המדיניות נבחן תרחיש קיצון בגיוס נזילות, נקבעו אינדיקטורים לסיכון (Key Risk Indicators) ודרכי הטיפול במקרה של מימוש התרחיש.

סיכון גיוס הנזילות מבוקר באופן יומי כחלק בלתי נפרד מניהול תזרים המזומנים של החברה.

בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בגיוס נזילות.

חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין 206 (הוראות באזל II) כ"סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך איננה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין". הגדרת הסיכון התפעולי לפי הוראה 339: "סיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש והעדר תהליכי בידוק ובקרה נאותים". ניהול הסיכון התפעולי בלאומי קארד מבוצע באופן בלתי נפרד מניהול הסיכונים הכולל של החברה וכחלק אינטגרלי מהעבודה השוטפת.

הסיכונים התפעוליים משולבים בכל הפעילות הארגונית ובכל תהליכי העבודה בארגון. בנוסף, עשויים להיות מצבים בהם סיכון אשראי, סיכון שוק, או סיכון משפטי יתממשו כתוצאה מכשל תפעולי. בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים, יש לזהות, להעריך את הנזק שעלול להיגרם בגין התממשותם, לפקח עליהם ולפעול למזעור הנזקים בעת התממשות הסיכונים.

מבנה ניהול הסיכון התפעולי בלאומי קארד:

- מנהל הסיכונים התפעוליים בחברה הינו מנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה אשר מדווח לוועדת הסיכונים העליונה ולועדת הסיכונים של הדירקטוריון.
- מנהלי המחלקות בחברה אחראים לניהול הסיכונים התפעוליים בתהליכים שתחת אחריותם.
- בחברה הוגדרו בקרי סיכונים תפעוליים ורכזי סיכונים תפעוליים המסייעים בהטמעת מדיניות הסיכונים התפעוליים בחברה, בשמירה על מפת סיכונים תפעוליים עדכנית ובבחינה של אפקטיביות הבקורות.
- ועדת הסיכונים התפעוליים שבראשות מנהל הסיכונים התפעוליים משמשת גורם מרכזי ליישום המדיניות באגפים ולשמירת עדכניותה של מפת הסיכונים התפעוליים. כמו כן נדונים בוועדה ניתוחים של אירועי כשל וקביעתם של דרכי פעולה למזעור הסיכוי ולמניעת הישנותם.

הסיכון התפעולי המהותי ביותר בחברה הוא הסיכון לפעילות הונאה בכרטיסי אשראי. בחברה פועלת מחלקת ניהול סיכונים ורגולציה, בכפיפות למנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה אשר תפקידה לזהות, לאתר, למנוע, לבקר ולצמצם את סיכון ההונאה בפעילות בכרטיסי אשראי. במסגרת פעילות זו, קיימות יחידות אשר עוסקות בניטור פעילות חריגה בכרטיסי אשראי ופעילות חריגה של בתי עסק אותם החברה סולקת. במסגרת הטיפול בהקטנת סיכון תפעולי זה, נעזרת החברה במערכות מידע מהמתקדמות בעולם בתחומים אלה. מערכות אלו מאפשרות למידה וזיהוי של הרגלי ההתנהגות של לקוחות החברה, ומתריעה בעת שמתבצעת פעולה בכרטיס, החורגת מאותם הרגלים. בנוסף, לחברה כיסוי ביטוחי לצורך הפחתת סיכון זה. סיכון ההונאה בכרטיסי אשראי נבחן ונדון, בין השאר, במסגרת תרחישי הקיצון של החברה.

לחברה מפת סיכונים תפעוליים אשר מבוססת על המתודולוגיה הקיימת בלאומי לצורך כימות הסיכונים והבקורות. עדכון מפת הסיכונים מבוצע באופן שוטף כחלק מפעילות ניהול הסיכונים התפעוליים השוטפת בחברה.

הוראות בנק ישראל מחייבות לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חרום. החברה נערכת להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית באמצעות תשתיות טכנולוגיות, תוכניות פעולה ונהלים וביצוע תרגילים. הפעילות מרוכזת על ידי מנהלת המשכיות עסקית בראשות המשנה למנכ"ל, מנהל אגף שירות ותפעול. מדיניות הסיכונים התפעוליים אשר אושרה בדירקטוריון בשנת 2010 משמשת כמסגרת ארגונית המתווה את דרכי הפעולה לשם מזעור הסיכון התפעולי בלאומי קארד. המסמך מובא לאישור הדירקטוריון אחת לשנה.

חשיפה וניהול של סיכונים משפטיים

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 של הפיקוח על הבנקים מגדירה סיכון משפטי כ"סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". בחוזר שנשלח על ידי המפקח על הבנקים מיום 5 במרץ 2008 בדבר "מסגרת עבודה לפיקוח ממוקד סיכון" (להלן: "פיקוח ממוקד סיכון"), הוגדר הסיכון המשפטי כ"סיכון העולה מהפוטנציאל שחוזים ללא יכולת אכיפה, תביעות משפטיות או שיקול דעת מוטעה עלולים להקשות או להשפיע באופן שלילי על הפעולות או המצב הפיננסי של התאגיד". בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 206 של הפיקוח על הבנקים סיכון משפטי כולל, אך אינו מוגבל לחשיפה לקנסות (fines penalties), או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פיקוחיים (private settlements).

לאומי קארד חשופה למספר סוגי סיכונים משפטיים אשר עשויים להשפיע על עבודת החברה, ביניהם סיכונים הנובעים מחקיקה, תקנות, פסיקה והוראות רשויות, סיכונים הנובעים מהתקשרות חוזית וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים המתנהלים נגד החברה. מטרת הטיפול בסיכונים המשפטיים היא למזער סיכונים אלה ולנהלם. בחברה קיימים מדיניות ונוהל לטיפול בסיכונים המשפטיים, במסגרתם, ניתנה התייחסות מיוחדת לאיתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות, קביעת המקרים והדרך לקבלת ייעוץ משפטי, קביעת אופן הטיפול במוקדי סיכון שהתגלו וצמצום סיכונים בעת יצירת מוצרים או מתן שירותים חדשים.

מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכונים אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן - "החוזר" או "ההוראה") ליישום על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו. החברה מיישמת את הוראות החוזר החל מיום 1 בינואר 2011, בהתאם להוראות המעבר וההנחיות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 67 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ביום 1 בינואר 2011. לאור מורכבות ההוראה והשימוש באומדנים, סכום זה שונה מהאומדן שדווח בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, בסך 60 מיליוני ש"ח (נטו ממס) ונובע מעדכון סכום ההפרשה הקבוצתית. לפירוט בדבר אופן יישום ההוראות החדשות והשפעתן ראה ביאור 3 בדוחות הכספיים להלן.

כל היתרות המוצגות להלן, מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2011 מיליוני ש"ח
8	5
7	5
<u>15</u>	<u>10</u>
6	5
<u>8</u>	<u>6</u>

נכסים שאינם מבצעים*:

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:
שנבדק על בסיס פרטני
שנבדק על בסיס קבוצתי

סך הכל נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

סיכון אשראי מסחרי בעייתי

* חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית

להלן סיכון אשראי בעייתי בהתאם להוראות החדשות לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות החלות מיום 1 בינואר 2011

חובות בעייתיים:

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2011 מיליוני ש"ח
15	11
2	1
102	109
<u>119</u>	<u>121</u>

חובות פגומים
חובות נחותים
חובות בהשגחה מיוחדת
סך הכל

סיכון אשראי בעייתי:

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2011 מיליוני ש"ח
8	6
147	148
155	154
(36)	(33)
<u>119</u>	<u>121</u>

סיכון אשראי בעייתי מסחרי
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי
סך הכל
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי

מדדי סיכון ואשראי:

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) %	30 ביוני 2011 %	
0.20	0.13	(א) שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם צוברים הכנסות ריבית מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	(ב) שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.89	0.88	(ג) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי
453.33	680.00	(ד) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם צוברים הכנסות ריבית
0.03	0.02	(ה) שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי מסיכון אשראי כולל
*	0.12	(ו) שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*	0.10	(ז) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*	11.76	(ח) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* בשנת 2010 ההוצאות בגין הפסדי אשראי חושבו טרם אימוץ הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ולפיכך אינם ברי השוואה לנתוני יוני 2011.

באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון

כללי

הוראות באזל II (פרק 200 בהוראות ניהול בנקאי תקין) נקבעו במטרה לשפר את ניהול הלימות ההון כנגד מכלול הסיכונים בחברה. ההוראות קובעות את דרישות הלימות ההון בגין סיכונים אשראי ושוק וכן מפרטות דרישות להקצאת הון בגין סיכונים תפעוליים.

ההוראות מושתתות על שלושה נדבכים: הנדבך הראשון, המפרט דרישות הון מזעריות, הנדבך השני, המתווה פיקוח שליטה ובקרה על הלימות ההון ומדיניות והנדבך השלישי, הכולל דרישות גילוי ומשמעת שוק - מידע לציבור. עיקרי הוראות באזל II נועדו לשם שיפור איכות ניהול הסיכונים, דרכי הערכת הסיכונים ופיתוח כלי מדידה כמותיים לסיכונים. ההוראות דורשות הליך ניהול מוסדר הכולל מדיניות ברורה, של זיהוי הסיכונים והערכתם, פיקוח ובקרה עליהם.

מסמך עקרונות ליישום תהליך הסקירה הפיקוחי אשר פורסם ביום 13 בדצמבר 2007 כחלק מהנחיות הקשורות לבאזל II קובע כי יש להגביר את הקשר בין פרופיל הסיכון, מערכות ניהול הסיכון והפחתת הסיכון לבין ההון. לשם כך יש לנהל תהליכי ניהול סיכונים נאותים לצורך זיהוי, מדידה, סכימה וניטור של הסיכונים.

במסגרת הוראות באזל II נדרשת לאומי קארד להחזיק הון נאות אל מול הסיכונים וזאת במסגרת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון - Internal Capital Adequacy Assessment Process (להלן: "ICAAP") וזאת בהתאם לאופי הפעילות של לאומי קארד כחברת כרטיסי אשראי ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים. לפרטים בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ראה פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם.

תחולת באזל II על לאומי קארד:

במכתבו מיום 30 באוגוסט 2007, החיל המפקח על הבנקים, לראשונה, את הוראות באזל II ישירות על חברות כרטיסי אשראי על בסיס מאוחד.

לצורך עמידה של חברות הבנות בהוראות באזל II, הונפקו על ידי החברה כתבי שיפוי לכל אחת מחברות הבנות.

ביום 10 בדצמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות ההון" הקובע באופן סופי את הנחיותיו בנושא באזל II ואת תחילת היישום החל מסוף שנת 2009.

ביום 20 ביוני 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "מדידה והלימות הון". על פי החוזר התקין המפקח הוראות ניהול בנקאי תקין הממזגות אליהן את תוכן הוראות השעה הנ"ל. נוסח מסגרת העבודה פוצל להוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בשלושה חלקים:

חלק הראשון - מפורטת התחולה וכיצד יש לחשב את דרישות ההון המזערי (הוראה מספר 201).

חלק השני - הנדבך הראשון - דרישות להון מזערי: רכיבי ההון (הוראה 202), סיכון אשראי גישה סטנדרטית (הוראה 203),

סיכון אשראי גישות מתקדמות (הוראה 204), סיכון תפעולי (הוראה 206) וסיכון שוק (הוראה 208).

בחלק השלישי - הנדבך השני, מפורטות הנחיות לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון (הוראה 211).

בנוסף, הנדבך השלישי, העוסק במשמעת שוק מוזג לתוך קובץ הוראות הדיווח לציבור.

ביום 19 באוקטובר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "התאמת הפניות להגדרות - בהוראות הדיווח לציבור". על פי החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור בהתאם לשינויים שנכללו בהוראות ניהול בנקאי תקין 311 ו-211-200.

ביום 30 ביוני 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "מדיניות הון לתקופת ביניים" המחייב לאמץ החל מיום 31 בדצמבר 2010 יעד של הון ליבה (בניכוי כל הניכויים הנדרשים מרובד 1 לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202) שלא יפחת מ- 7.5%. כמו כן, נדרש בחוזר כי בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד. לאומי קארד עומדת בדרישות אלו.

באזל II - נדבך ראשון

להלן פירוט הגישות הקיימות לחישוב יחס הלימות ההון הנדרש על-פי הנדבך הראשון של באזל II. הגישות מתייחסות לחישוב סיכוני האשראי, סיכוני השוק והסיכון התפעולי כמפורט להלן:

סיכוני אשראי:

בגין סיכוני האשראי מוצעות על ידי הנדבך הראשון של באזל II שתי גישות להקצאת הון - גישה סטנדרטית וגישת מודלים פנימיים - Internal Rating Based (להלן: "IRB") הכפופה לאישור מפורש של המפקח על הבנקים. הגישה הסטנדרטית דומה לשיטה הנהוגה כיום ובמסגרתה נעשה שימוש בדירוג אשראי חיצוני של לווים. בגישת המודלים הפנימיים שתי שיטות, הבסיסית והמתקדמת. בשיטות אלה, על בסיס דרוג הסיכון הפנימי הניתן ללווה נדרשת החברה לאמוד מספר משתנים המהווים פרמטרים עיקריים במודלים כמותיים סטטיסטיים לניהול סיכוני האשראי, שעל בסיסם יחושב ההון הנדרש לניהול סיכונים אלה. בגישות הללו, סכומי ההון הנדרשים נובעים ותלויים בגודלם של משתנים אלה. ההבדל בין שתי גישות המודלים הפנימיים הוא במספר הפרמטרים הנאמדים באופן עצמאי על ידי החברה: בגישה הבסיסית מכתוב הבנק המרכזי את כל הפרמטרים פרט לפרמטר אחד שנאמד על ידי החברה (הסתברות לשל) ואילו בגישה המתקדמת נאמדים כל הפרמטרים על ידי החברה. במקביל ליישום הגישה הסטנדרטית החברה נערכת ליישום הגישות המתקדמות IRB.

סיכוני השוק:

לאומי קארד מיישמת את הגישה הסטנדרטית לחישוב סיכוני שוק.

הסיכון התפעולי:

בגין הסיכונים התפעוליים מוצעות על-ידי הנדבך הראשון של באזל II שתי גישות לחישוב יחס ההון הנדרש: גישת האינדיקטור הבסיסי והגישה הסטנדרטית.

גישת האינדיקטור הבסיסי - על-פי גישה זו יש להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה לאחוז קבוע של הכנסה שנתית גולמית חיובית ממוצעת לשלוש שנים הקודמות.

גישה סטנדרטית - בגישה זו יש לחלק את ההכנסה הגולמית בהתאם לשמונה קווי עסקים. לכל קו עסקים נקבע אחוז קבוע שנקבע על-ידי באזל II הקושר את רמת ההון הנדרש לרמה של הכנסה גולמית לכל אחד משמונת קווי העסקים. סך דרישות ההון בגישה זו מחושבת כממוצע של שלוש שנים של חיבור דרישות ההון הפיקוחי עבור כל קו עסקים.

הסיכון התפעולי של לאומי קארד מחושב על-פי גישת האינדיקטור הבסיסי.

באזל II - נדבך שני

לאומי קארד מיישמת כנדרש את דרישות הנדבך השני וההנחיות המשלימות הכוללות את התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ICAAP).

במהלך הרבעון השני של שנת 2011 אושר בועדת הסיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון מסמך ה- ICAAP של החברה. במסגרת הנדבך השני ותהליך ה- ICAAP של החברה, בחנה החברה את נחיצותם של כריות הון נוספות, מעבר להון הנדרש בנדבך הראשון ואת היקף ההון הנדרש בעבור כל כרית הון. בנוסף, נבחנו תרחישי קיצון, ונקבע היקף ההון הנדרש במקרה של התממשותם.

ההון בסיכון הדרוש לתמיכה בסיכונים של לאומי קארד נקבע באמצעות סכימה של ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים הנדבך הראשון על פי הקצאת ההון הפיקוחית, בתוספת כרית הון מתאימה עבור כל אחד מהסיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון וזוהו כמהותיים במסגרת תהליכי הזיהוי והמיפוי.

ההון הנדרש לתמיכה בסיכון חושב גם בהתייחס לתוכנית העבודה של החברה ולהתממשות תרחישי קיצון כדי להבטיח את היכולת לעמידה בדרישות הרגולטוריות לעמידת ההון גם לאחר ספיגת הפסדים מהותיים.

לצורך כך בחנה החברה את יחס הלימות ההון גם בהתממש התרחיש הקיצוני ביותר ותחת הדרישה הרגולטורית כי יחס הלימות ההון המזערי לא ירד מ-9% (8% בגין הנדבך הראשון ו-1% לפחות בגין הנדבך השני) כנדרש בבאזל II.

במידה והצפי להשפעת תרחישי הקיצון יהיה מעבר למפורט לעיל, לאומי קארד תפעל לשיפור הלימות ההון באמצעות גיוס הון או הפחתת נכסי הסיכון שלה.

מסמך ה- ICAAP מאושר מידי שנה בדירקטוריון החברה.

באזל II - נדבך שלישי

ביום 13 באוקטובר 2009, פרסם המפקח על הבנקים הוראת השעה בדבר "יישום בדוחות של תאגידים בנקאיים לשנת 2009 ואילך של דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II". בהוראה נקבע כי דרישות הגילוי יחולו בדוחות הכספיים, אחת לרבעון, על כל תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי על בסיס מאוחד החל מדצמבר 2009.

הנדבך השלישי, עוסק במשמעת שוק וכולל דרישות גילוי בדיווח לציבור של תאגידים בנקאיים ושל חברות כרטיסי אשראי. דרישות הגילוי מיועדות לאפשר למשתמשים בדוחות לציבור להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום המלצות באזל II, ההון, חשיפות הסיכון, תהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי.

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון:

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם:

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 30 ביוני 2010		ליום 30 ביוני 2011		סוגי חשיפות
נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
194	2,160	185	2,057	194	2,152	סיכונים אשראי - גישה סטנדרטית
28	312	26	292	21	236	של תאגידים בנקאיים
210	2,329	191	2,126	219	2,431	של תאגידים
28	316	28	306	33	367	קמעונאיות ליחידים
15	171	16	173	20	222	של הלוואות לעסקים קטנים
475	5,288	446	4,954	487	5,408	נכסים אחרים
						סה"כ סיכון אשראי
1	6	*	3	*	5	סיכון שוק - גישה סטנדרטית
138	1,530	133	1,475	142	1,579	סיכון תפעולי - גישת האינדיקטור הבסיסי
614	6,824	579	6,432	629	6,992	סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון
	982		895		1,002	בסיס ההון **
	14.4%		13.9%		14.3%	יחס הון כולל

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** ראה באור 5 א' בדוחות הכספיים להלן.

*** סווג מחדש.

להלן סך חשיפות סיכון ברוטו ממוינות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי:

סיכון אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי	סוגי חשיפות
ממוצע ברוטו*	ברוטו	ממוצע ברוטו*	ברוטו	ממוצע ברוטו*	ברוטו	
ליום 31 בדצמבר 2010 ⁽²⁾	ליום 31 בדצמבר 2010 ⁽²⁾	ליום 30 ביוני 2010 ⁽²⁾	ליום 30 ביוני 2010 ⁽²⁾	ליום 30 ביוני 2011 ⁽¹⁾	ליום 30 ביוני 2011 ⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
15,288	15,425	**15,090	**15,317	15,506	15,850	של תאגידים בנקאיים
375	479	301	**358	401	432	של תאגידים
8,911	9,771	8,172	**9,059	9,746	10,674	קמעונאיות ליחידים
987	753	1,046	842	945	880	של עסקים קטנים
179	179	176	184	199	227	נכסים אחרים
25,740	26,607	24,785	25,760	26,797	28,063	סה"כ חשיפות

(1) יתרות לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרות לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

* הממוצע חושב על פי יתרות לסוף חמשת הרבעונים האחרונים.

** סווג מחדש.

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

להלן התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי (לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

סיכון אשראי	סיכון אשראי	ליום 30 ביוני 2011		אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	סוגי חשיפות
		סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר			
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סה"כ סיכון אשראי מאזני	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15,850	11,144	4,706	559	-	4,147	של תאגידים בנקאיים
432	245	187	17	44	126	של תאגידים
10,674	8,211	2,463	-	1	2,462	קמעונאיות ליחידים
880	421	459	-	148	311	של עסקים קטנים
227	-	227	227	-	-	נכסים אחרים
28,063	20,021	8,042	803	193	7,046	סה"כ חשיפות

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

להלן התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

סיכון אשראי	סיכון אשראי	ליום 30 ביוני 2010		אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	סוגי חשיפות
		סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר			
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סה"כ סיכון אשראי מאזני	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15,317	**10,826	4,491	575	-	3,916	של תאגידים בנקאיים
358	86	272	17	**112	143	של תאגידים
9,059	**6,999	2,060	-	13	2,047	קמעונאיות ליחידים
842	486	356	-	101	255	של עסקים קטנים
184	-	184	184	-	-	נכסים אחרים
25,760	18,397	7,363	776	226	6,361	סה"כ חשיפות

* בעיקר בגין מחזיקי כרטיס.

** סווג מחדש.

להלן התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2010							סוגי חשיפות
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סה"כ סיכון אשראי מאזני	לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
15,425	10,662	4,763	416	-	4,347	של תאגידים בנקאיים	
479	211	268	14	101	153	של תאגידים	
9,771	7,438	2,333	-	5	2,328	קמעונאיות ליחידים	
753	370	383	-	117	266	של עסקים קטנים	
179	-	179	179	-	-	נכסים אחרים	
26,607	18,681	7,926	609	223	7,094	סה"כ חשיפות	

* בעיקר בגין מחזיקי כרטיס.

להלן התפלגות חשיפות האשראי לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון (לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

ליום 30 ביוני 2011							חשיפות לפי תקופות לפירעון
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
12,332	7,056	5,276	-	527	39	4,710	עד 3 חודשים
14,561	12,964	1,597	-	59	83	1,455	מעל שלושה חודשים ועד שנה
914	1	913	-	21	70	822	מעל שנה ועד חמש שנים
40	-	40	-	-	-	40	מעל חמש שנים
216	-	216	188	8	1	19	ללא תקופת פירעון
28,063	20,021	8,042	188	615	193	7,046	סה"כ חשיפות

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

להלן התפלגות חשיפות האשראי לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

ליום 30 ביוני 2010							חשיפות לפי תקופות לפירעון
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
11,114	6,216	4,898	-	522	56	4,320	עד 3 חודשים
13,683	**12,169	1,514	-	82	**104	1,328	מעל שלושה חודשים ועד שנה
690	12	678	-	2	63	613	מעל שנה ועד חמש שנים
46	-	46	-	-	-	46	מעל חמש שנים
227	-	227	162	8	3	54	ללא תקופת פירעון
25,760	18,397	7,363	162	614	226	6,361	סה"כ חשיפות

** סווג מחדש.

להלן התפלגות חשיפות האשראי לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2010							חשיפות לפי תקופות לפירעון
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	מחזיקי אשראי בתי				
			לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	עסק	כרטיס	
11,990	6,777	5,213	-	396	54	4,763	עד 3 חודשים
13,540	11,900	1,640	-	45	89	1,506	מעל שלושה חודשים ועד שנה
821	4	817	-	6	78	733	מעל שנה ועד חמש שנים
45	-	45	-	-	-	45	מעל חמש שנים
211	-	211	162	-	2	47	ללא תקופת פירעון
<u>26,607</u>	<u>18,681</u>	<u>7,926</u>	<u>162</u>	<u>447</u>	<u>223</u>	<u>7,094</u>	סה"כ חשיפות

להלן סיכונים האשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון:

ליום 31 בדצמבר 2010 ⁽²⁾		ליום 30 ביוני 2010 ⁽²⁾		ליום 30 ביוני 2011 ⁽¹⁾		פיצול חשיפות לפי משקל סיכון
חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי ***	חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי	חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי	חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי ***	חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי	חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי ***	
מיליוני ש"ח						
7	7	11	11	4	4	0%
2,515	256	2,432	394	2,526	359	20%
12,910	161	**12,885	181	13,324	200	50%
10,487	25,495	**9,846	**24,588	11,543	26,834	75%
673	673	**559	**559	645	645	100%
15	15	27	27	21	21	150%
*	*	*	*	*	*	סכומים שהופחתו מההון
<u>26,607</u>	<u>26,607</u>	<u>25,760</u>	<u>25,760</u>	<u>28,063</u>	<u>28,063</u>	סה"כ

(1) יתרות לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרות לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** סווג מחדש.

*** יתרות מחזיקי כרטיס בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי ליום 30 ביוני 2011 בסך 15,291 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2010 בסך 15,008 מיליון ש"ח וליום 30 ביוני 2010 בסך 14,742 מיליון ש"ח), נכללות בחשיפה הקמעונאית ליחידים אך מסווגות כחשיפה של תאגידים בנקאיים במסגרת הפחתת סיכון אשראי. משקל הסיכון של החשיפה הבנקאית נקבע לפי טבלת דירוג אשראי של מדינת ישראל בהתאם לדירוג של חברת דירוג האשראי "Moody's".

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג עיקרי של צד נגדי:

ליום 30 ביוני 2011			
סה"כ	אחר	אשראי בתי	אשראי מחזיקי
		עסק	כרטיס
מיליוני ש"ח			
16	-	1	15
2	-	1	1
3	-	*	3
65	*	10	55
10	-	-	10

חובות פגומים
 חובות שאינם פגומים, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
 הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
 הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי
 הפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011			
סה"כ	אחר	אשראי בתי	אשראי מחזיקי
		עסק	כרטיס
מיליוני ש"ח			
5	*	*	5
3	-	1	2

הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות, נטו

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011			
סה"כ	אחר	אשראי בתי	אשראי מחזיקי
		עסק	כרטיס
מיליוני ש"ח			
9	*	(1)	10
8	-	1	7

הוצאות בגין הפסדי אשראי (גבית חובות, נטו)
 מחיקות חשבונאיות, נטו

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

דרישות באזל II - נדבך 3 לרבעון השני של שנת 2011

הפניות לדוחות כספיים		הפניות לדוח דירקטוריון		הנושא
עמוד	ביאור	עמוד	פרק	
		31	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	1. תחולת היישום
		15	פירוט חברות מוחזקות	
	דוח על השינויים בהון	14	פרק אמצעים הוניים	2. מבנה ההון
59	ביאור 5			
76				
		31	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	3. הלימות ההון
76	ביאור 5			
		23	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	4. חשיפת סיכון והערכתו- גילוי איכותי
		23	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - חשיפה וניהול של סיכוני אשראי	5. סיכון אשראי - גילוי איכותי
		31	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	סיכון אשראי - גילוי כמותי
		11	פרק התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס - הוצאות בגין הפסדי אשראי	
69	ביאור 3			
		31	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	6. הפחתת סיכוני אשראי
		25	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - ניהול סיכוני שוק וסיכון נזילות	7. סיכון שוק
		27	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים	8. סיכון תפעולי
		25	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - ניהול סיכוני שוק וסיכון נזילות	9. סיכון ריבית בתיק הבנקאי

הערכת בקורות ונהלים**אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)**

ביום 5 בדצמבר 2005 פרסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי. בדומה לתאגידים בנקאיים, תיישמנה את דרישות ה- SEC לפי סעיף 404.

ביום 20 בינואר וביום 12 בפברואר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזרים לפיהם חברות כרטיסי אשראי, בדומה לתאגידים בנקאיים, תיישמנה את דרישות ה- SEC לפי סעיף 404.

ביום 28 לספטמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על הדיווח הכספי - הוראה מספר 309 בהוראות ניהול בנקאי תקין. ההוראה מפרטת את הוראות הביצוע הנדרשות מהנהלות של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לצורך יישום סעיפים 302 ו- 404 של Sox Act.

ביום 3 לספטמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דוח רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי". בחוזר פורסם תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא הנ"ל ובמהלך חודש פברואר 2009 פרסם המפקח במסגרת הוראות הדיווח לציבור את מבנה "דוח רואה החשבון המבקר לבעלי מניות - בקרה פנימית על דיווח הכספי".

ביום 15 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר הכולל נוסח סופי של הצהרה לגבי גילוי (סעיף 302 ל- SOX ACT) וכן נוסח סופי של דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי (סעיף 404 של ה- SOX ACT).

כמו כן על פי החוזר, בוטל דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי. החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

הערכת, בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל אגף הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון השני המסתיים ביום 30 ביוני 2011, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

נציין כי בעקבות כניסתה לתוקף של הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכוני אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ביצעה החברה התאמה לתהליכי האיתור, הסיווג וההפרשה להפסדי אשראי על מנת להתאים להוראה האמורה.

מינוי מנכ"ל ושינוי בהרכב הדירקטוריון

ביום 24 בינואר 2011 אושר מינויה של גב' תמר יסעור לתפקיד מנכ"ל לאומי קארד בע"מ החל מיום 1 במרס 2011. בתאריך זה סיים מר דן כהן את תפקידו כמנכ"ל החברה וגב' תמר יסעור סיימה את תפקידה כדירקטור בחברה.

ביום 27 ביוני 2011 מונה מר משה סעד כדירקטור בחברה.

סקירת ההנהלה
ליום 30 ביוני 2011

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

מטבע ישראלי לא צמוד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (1)	
	מימון	מיליוני ש"ח		מימון	מיליוני ש"ח	אחוזים
2.0	35	**6,999	2.7	48	7,549	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2) מזומנים ופיקדונות בבנקים אחר
-	*	38	-	*	38	
-	*	**17	-	*	9	
2.0	35	7,054	2.7	48	7,596	סך הכל
התחייבויות:						
(2.5)	(6)	970	(4.0)	(11)	1,081	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	**5,214	-	-	5,539	
(0.4)	(6)	6,184	(0.7)	(11)	6,620	סך הכל
1.6			2.0			פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

- (1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה להפסדי אשראי.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח
** סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	מיומן	יתרה ממוצעת (1)		מיומן	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	*	28	-	*	29	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	32	-	*	24	מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	*	60	-	*	53	סך הכל
התחייבויות:						
-	*	1	-	*	3	אשראי מתאגידים בנקאיים
-	*	49	-	*	50	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	2	-	-	4	אחרות
-	*	52	-	*	57	סך הכל
-			-			פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	יתרה ממוצעת (1)	מימון		יתרה ממוצעת (1)	מימון	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
2.0	35	**7,114	2.5	48	7,649	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
(0.4)	(6)	**6,236	(0.6)	(11)	6,677	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
1.6			1.9			פער הריבית
	29			37		רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
	3			*		עמלות מעסקי מימון
	(7)			(5)		הוצאות בגין הפסדי אשראי
	25			32		רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
		**7,114			7,649	סך הכל
		**25			55	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
		(43)			(69)	נכסים כספיים אחרים (2)
		7,096			7,635	הפרשה להפסדי אשראי
						סך כל הנכסים הכספיים
		**6,236			6,677	סך הכל
		120			153	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
		6,356			6,830	התחייבויות כספיות אחרות (2)
						סך כל ההתחייבויות הכספיות
		740			805	סך הכל עודף נכסים כספיים
		160			182	על התחייבויות כספיות
						נכסים לא כספיים
		11			16	בניכוי התחייבויות לא כספיות
		889			971	סך כל האמצעים ההוניים

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

(2) כולל יתרות צמודות מדד בסכומים לא מהותיים.

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ) נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	מיון	יתרה ממוצעת (1)		מיון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	מיליוני דולר		אחוזים	מיליוני דולר		
-	*	7	-	*	8	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	8	-	*	7	מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	*	15	-	*	15	סך הכל
התחייבויות:						
-	*	*	-	*	1	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	13	-	*	14	אחרות
-	-	1	-	-	1	
-	*	14	-	*	16	סך הכל
-			-			פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע ישראלי לא צמוד

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	ממוצע (1)	יתרה מימון		ממוצע (1)	יתרה מימון	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
1.9	66	**6,932	2.4	90	7,458	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2) מזומנים ופיקדונות בבנקים אחר
-	*	36	-	*	33	
-	*	**16	-	*	11	
1.9	66	6,984	2.4	90	7,502	סך הכל
(2.4)	(11)	926	(3.6)	(19)	1,055	התחייבויות: אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	**5,193	-	-	5,489	
(0.4)	(11)	6,119	(0.6)	(19)	6,544	סך הכל
1.5			1.8			פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

- (1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה להפסדי אשראי.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח
** סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	ממוצע (1)	יתרה מימון		ממוצע (1)	יתרה מימון	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	*	25	-	*	28	נכסים:
-	*	26	-	*	26	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	*	51	-	*	54	סך הכל
-	*	1	-	*	3	התחייבויות:
-	*	**47	-	*	48	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	4	-	-	3	אחרות
-	*	52	-	*	54	סך הכל
-	-	-	-	-	-	פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** סווג מחדש.

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	יתרה ממוצעת (1)	מימון		יתרה ממוצעת (1)	מימון	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
1.9	66	**7,035	2.4	90	7,556	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
(0.4)	(11)	**6,171	(0.6)	(19)	6,598	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
<u>1.5</u>			<u>1.8</u>			פער הריבית
	55			71		רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
	6			*		עמלות מעסקי מימון
	(14)			(9)		הוצאות בגין הפסדי אשראי
	<u>47</u>			<u>62</u>		רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
		**7,035			7,556	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
		**27			56	נכסים כספיים אחרים (2)
		(42)			(69)	הפרשה להפסדי אשראי
		<u>7,020</u>			<u>7,543</u>	סך כל הנכסים הכספיים
		**6,171			6,598	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
		126			155	התחייבויות כספיות אחרות (2)
		<u>6,297</u>			<u>6,753</u>	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		723			790	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		160			176	נכסים לא כספיים בניכוי התחייבויות לא כספיות
		11			16	סך כל האמצעים ההוניים
		<u>872</u>			<u>950</u>	

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

(2) כולל יתרות צמודות מדד בסכומים לא מהותיים.

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ) נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	מיומן	יתרה ממוצעת (1)		מיומן	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	מיליוני דולר		אחוזים	מיליוני דולר		
-	*	7	-	*	8	נכסים:
-	*	7	-	*	7	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	*	14	-	*	15	סך הכל
-	*	*	-	*	1	התחייבויות:
-	*	**13	-	*	14	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	1	-	-	1	אחרות
-	*	14	-	*	16	סך הכל
-	-	-	-	-	-	פער הריבית

מספרי השוואה אינם ברי השוואה לאור השינויים שחלו בלוח זה לאחר אימוץ ההוראה בנושא חובות פגומים.

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות חודשיות.

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** סווג מחדש

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, תמר יסעור, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידיים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 באוגוסט 2011

תמר יסעור
מנהל כללי

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, חגי הלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידיים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 באוגוסט 2011

חגי הלר

משנה למנהל כללי, מנהל אגף כספים

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"

**תמצית דוחות כספיים
ביניים מאוחדים
ליום 30 ביוני 2011
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לאומי קארד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לאומי קארד בע"מ והחברות המאוחדות שלה, הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 ביוני 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

חיקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידיים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

29 באוגוסט 2011

תמצית מאזנים ביניים מאוחדים ליום

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	באור	
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח		
נכסים				
63	64	67		מזומנים ופיקדונות בבנקים
* 7,722	** * 7,158	7,748		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
* (38)	* (44)	(68)	3(א)(ה)	הפרשה להפסדי אשראי
7,684	7,114	7,680	3(א)	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
6	9	5		השקעות בחברות כלולות ואחרות
151	145	172		ציוד
22	31	50		נכסים אחרים
7,926	7,363	7,974		סך כל הנכסים
התחייבויות				
1,141	1,079	1,220		אשראי מתאגידים בנקאיים
5,691	**5,280	5,609	4	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
112	108	143		התחייבויות אחרות
6,944	6,467	6,972		סך כל ההתחייבויות
			6	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
982	896	1,002	5	הון
7,926	7,363	7,974		סך כל ההתחייבויות וההון

* ביום 1 בינואר 2011 אימצה החברה לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30 ביוני 2011 אינם ברי השוואה לנתונים המסומנים ב- * בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 3 להלן.

** סוג מחדש. כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. ראה באור 3 להלן.

ברוך לדרמן - יו"ר הדירקטוריון

תמר יסעור - מנכ"ל

חגי הלר - משנה למנכ"ל, מנהל אגף כספים

לאה שורץ - חשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 29 באוגוסט 2011

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		באור
	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
749	359	386	181	198	8
127	61	71	32	37	
*	*	*	*	*	
876	420	457	213	235	
הכנסות					
מעסקאות בכרטיסי אשראי רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי אחרות					
סך כל ההכנסות					
הוצאות					
31	14	9	7	5	בגין הפסדי אשראי תפעול
351	**171	189	**84	96	מכירה ושיווק
156	**77	80	**39	41	הנהלה וכלליות
42	20	22	11	10	תשלומים לבנקים
78	39	38	20	19	
658	321	338	161	171	סך כל ההוצאות
218	99	119	52	64	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
60	27	32	14	17	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
158	72	87	38	47	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
*	*	*	*	*	חלק החברה ברווחים מפעולות רגילות לאחר השפעת המס של חברות כלולות
158	72	87	38	47	רווח נקי
6.32	2.88	3.48	1.52	1.88	רווח למניה רגילה (בש"ח): רווח בסיסי ומדולל: רווח נקי
אלפים	אלפים	אלפים	אלפים	אלפים	
25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

סכומים מדווחים

סך הכל הון מיליוני ש"ח	עודפים מיליוני ש"ח	קרן הון מפעולות		פרמיה על מניות מיליוני ש"ח	הון מניות נפרע מיליוני ש"ח	
		עם בעל שליטה מיליוני ש"ח	עם בעל שליטה מיליוני ש"ח			
955	541	33	355	26		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
47	47	-	-	-		יתרה ליום 31 במרס 2011
1,002	588	33	355	26		רווח נקי לתקופה
						יתרה ליום 30 ביוני 2011

סך הכל הון מיליוני ש"ח	עודפים מיליוני ש"ח	קרן הון מפעולות		פרמיה על מניות מיליוני ש"ח	הון מניות נפרע מיליוני ש"ח	
		דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן מיליוני ש"ח	עם בעל שליטה מיליוני ש"ח			
868	444	10	33	355	26	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)
(10)	-	(10)	-	-	-	יתרה ליום 31 במרס 2010
38	38	-	-	-	-	דיבידנד
896	482	-	33	355	26	רווח נקי לתקופה
						יתרה ליום 30 ביוני 2010

סך הכל הון מיליוני ש"ח	עודפים מיליוני ש"ח	קרן הון מפעולות		פרמיה על מניות מיליוני ש"ח	הון מניות נפרע מיליוני ש"ח	
		עם בעל שליטה מיליוני ש"ח	עם בעל שליטה מיליוני ש"ח			
982	568	33	355	26		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011
(67)	(67)	-	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
87	87	-	-	-	-	השפעה מצטברת, נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
1,002	588	33	355	26		רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)
						יתרה ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון (המשך)

סכומים מדווחים

סך הכל הון מיליוני ש"ח	עודפים מיליוני ש"ח	קרן הון מפעולות		הון מניות נפרע מיליוני ש"ח	פרמיה על מניות מיליוני ש"ח	
		עם בעל שליטה מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח			
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2010						
834	420	33	355	26		יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)
(10)	(10)	-	-	-		דיבידנד (בלתי מבוקר)
72	72	-	-	-		רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)
<u>896</u>	<u>482</u>	<u>33</u>	<u>355</u>	<u>26</u>		יתרה ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון מיליוני ש"ח	עודפים מיליוני ש"ח	קרן הון מפעולות		הון מניות נפרע מיליוני ש"ח	פרמיה על מניות מיליוני ש"ח	
		עם בעל שליטה מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)						
834	420	33	355	26		יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
(10)	(10)	-	-	-		דיבידנד
158	158	-	-	-		רווח נקי בשנת החשבון
<u>982</u>	<u>568</u>	<u>33</u>	<u>355</u>	<u>26</u>		יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר) מיליוני ש"ח	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה	
	ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
158	72	87	38	47
*	*	*	*	*
53	26	26	13	13
31	14	9	7	5
*	*	(1)	*	1
1	1	*	*	*
3	(6)	(1)	(1)	6
246	107	120	57	72
(284)	(137)	(75)	(72)	(43)
(453)	(13)	(14)	249	(202)
3	-	1	-	1
(68)	(35)	(47)	(19)	(25)
(802)	(185)	(135)	158	(269)
164	102	79	21	92
447	36	(82)	(231)	99
(4)	(8)	22	1	11
(10)	(10)	-	(10)	-
597	120	19	(219)	202
41	42	4	(4)	5
22	22	63	68	62
63	64	67	64	67

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את
תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:

חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים
של חברות כלולות
פחת על ציוד
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מיסים נדחים, נטו
פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה
על היעודה
אחר

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי
עסק, נטו
ירידה (עליה) בחייבים אחרים בגין
פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
תמורה מממוש השקעות בחברות
כלולות
רכישת ציוד
מזומנים נטו שנבעו (ששימשו)
מפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות

בהתחייבויות ובהון

אשראי לזמן קצר מתאגידים
בנקאיים, נטו
עליה (ירידה) בזכאים בגין פעילות
בכרטיסי אשראי, נטו
עליה (ירידה) בהתחייבויות אחרות
דיבידנד ששולם לבעלי מניות
מזומנים נטו שנבעו (ששימשו)
מפעילות בהתחייבויות ובהון

**עליה (ירידה) במזומנים ושווי
מזומנים**

**יתרת מזומנים ושווי מזומנים
לתחילת התקופה**

**יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף
התקופה**

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

לאומי קארד בע"מ (להלן: "החברה") הינה תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים של החברה ליום 30 ביוני 2011 כוללים את אלה של החברה ושל חברות הבנות שלה (להלן: "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בעקבות פרסום מתכונת דוחות לציבור של חברות כרטיסי אשראי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ג' ו-ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה בישיבה שהתקיימה ביום 29 באוגוסט 2011.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו.
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח.
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי.
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בישראל.
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2011 מיישמת החברה תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי".
2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו.
3. תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820-10), מדידת שווי הוגן (להלן: "FAS 157"), תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825-10), חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: "FAS 159") ועדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן.

החל מהתקופה המתחילה ביום 1 באפריל 2011 מיישמת החברה את הנחיית הפיקוח המפורטת להלן:

4. הנחיית הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי"

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישמת החברה, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ויתרות חוב אחרות

יתרות חוב בגין פעילות בכרטיסי אשראי ויתרות חוב אחרות מדווחות בספרי החברה לפי יתרת החוב הרשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה.

הפרשה להפסדי אשראי

החברה קבעה נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלה. בנוסף, החברה קבעה נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (בעיקר מסגרות אשראי שלא נוצלו).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - החברה בחרה לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 0.5 מיליון ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לה לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי החברה בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון-סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית.

החברה מסווגת את כל החובות הבעייתיים שלה בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (המשך)

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום החברה מגדירה את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיקה לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום החברה מבטלת את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, החברה העניקה ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

החברה מוחקת חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי החברה.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

בתמצית דוחות רבעוניים מאוחדים אלו יושמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום בנושאים המפורטים להלן:

- IFRS 2, תשלום מבוסס מניות;
- IFRS 3 (2008), צירופי עסקים;
- IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
- IAS 8, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
- IAS 10, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
- IAS 16, רכוש קבוע;
- IAS 17, חכירות;
- IAS 20, הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
- IAS 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ;
- IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
- IAS 28, השקעות בחברות כלולות;
- IAS 29, דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות;
- IAS 33, רווח למניה;
- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים;
- IAS 36, ירידת ערך נכסים;
- IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים;
- IAS 40, נדל"ן להשקעה.

לא נוצרה השפעה מהותית מיישום לראשונה של התקנים הבינלאומיים אשר תחולתם הינה מיום 1 בינואר 2011 על הדוחות הכספיים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)
3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן
- 3.1 FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של החברה. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים, מחירים מצוטטים לנכסים זהים או להתחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים, מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים:

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, אשראי מתאגדים בנקאיים וזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 7 א' להלן, בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

דרישות הגילוי:

FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. בנוסף, ASU 2010-06 שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן דורש הכללת גילויים נוספים כגון גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

לא נוצרה השפעה מהותית מיישום לראשונה של FAS 157.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)
3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן (המשך)
- 3.2 FAS 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10)

FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לחברה לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי החברה לא תבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם החברה פיתחה מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לה למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, החברה אינה רשאית לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבלה לכך אישור מראש מהמפקח על הבנקים.

לא נוצרה השפעה מהותית מיישום לראשונה של FAS 159.

4. הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. הנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה הפנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. ביום 23 במאי 2011 פירסם הפיקוח על הבנקים הבהרה לפיו נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הנ"ל ליום 1 באפריל 2011.

לא נוצרה השפעה מהותית מיישום לראשונה של הנחיה זו.

ד. הסבר בנוגע להשפעת היישום לראשונה של ההוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי החברה נדרשת, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה החברה, בין היתר:

- מחקה חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים למחיקה חשבונאית;
- סיווגה בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עמד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, החברה לא סיווגה כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
- ביטלה את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים המתאימים;
- התאימה את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזוניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
- התאימה את יתרת המיסים השוטפים והמיסים הנדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 67 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ביום 1 בינואר 2011. לאור מורכבות ההוראה והשימוש באומדנים, סכום זה שונה מהאומדן שדווח בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, בסך 60 מיליוני ש"ח (נטו ממס) ונובע מעדכון סכום ההפרשה הקבוצתית.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלוואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלוואה או בחלקו; ו- (3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי לבין בעל השליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
- בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, ייושמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
- בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את הכללים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:
  - IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
  - IAS 12, מסים על ההכנסה;
  - IAS 19, הטבות עובד;
  - IAS 23, עלויות אשראי;
  - IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.
- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. החלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשיות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך)

3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - החברה העניקה ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק תידרש החברה לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים תידרש החברה, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על החברה להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיכוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמחייב הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי יישומו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחולתו על הבנקים בארה"ב, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

החברה בוחנת את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

4. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04, מדידת שווי הוגן

עדכון תקינה חשבונאית זה מעדכן את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הוגן שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASU 820-10). העדכונים שנכללו ב-ASU כוללים הבהרות של ה-FASB בנוגע לכוונותיו בדבר אופן היישום של כללי מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי הקיימות כיום, וכן עדכונים אשר קובעים עקרונות או דרישות ספציפיות בדבר מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי לגבי מדידות השווי הוגן.

בין היתר, במסגרת העדכונים נכללו הבהרות נוספות והנחיות ספציפיות בדבר מדידת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים אשר מנוהלים במסגרת פורטפוליו, נקבעו כללים למדידת שווי הוגן של מכשירים המסווגים על ידי הישות המדווחת בהן וכן הבהרות לגבי יישום פרמיות או ניכיונות בחישוב שווי הוגן של יחידה חשבונאית של נכס או התחייבות. בנוסף, דורש התקן דרישות גילוי נוספות המפורטות להלן:

- לגבי מדידות שווי הוגן שסווגו בהיררכית השווי הוגן במסגרת רמה 3 (level 3):

- תהליך הערכה שמיושם על ידי הישות המדווחת;
- ניתוח רגישות של מדידת השווי הוגן לשינויים בנתונים לא נצפים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.

- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי הוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

- סיווג לרמות במסגרת היררכית השווי הוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך אשר נדרש גילוי לגבי שווי הוגן.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2012. יישום מוקדם אינו אפשרי. העדכונים שנקבעו ב-ASU יישומו באופן פרוספקטיבי.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

באור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ

להלן שיעורי השינוי, שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב:

שער החליפין של הדולר של ארה"ב % השינוי	מדד המחירים לצרכן - מדד בגין % השינוי	
(1.9)	1.5	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011
4.4	1.5	30 ביוני 2010
(3.8)	2.2	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011
2.6	0.7	30 ביוני 2010
(6.0)	2.7	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

כללי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישמת החברה הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה המותאם לדרישות הדיווח בהתאם להוראה כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל- 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרפורמה), לו ההוראה הייתה מיושמת לראשונה בשנה זו.

ההשפעה מיישום לראשונה של ההוראה החדשה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים והתנועה ביתרת הפרשה בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011 הינה כדלקמן:

סה"כ	הפרשה להפסדי אשראי		
	על בסיס קבוצתי **	על בסיס פרטני מיליוני ש"ח	
38	5	33	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010
(54)	*-	*(54)	שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011: מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1 בינואר 2011***
93	*68	*25	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011 (נזקפו להון)***
9	2	7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(16)	-	(16)	מחיקות חשבונאיות
8	-	8	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(8)	-	(8)	מחיקות חשבונאיות נטו
78	75	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011

* סווג מחדש.
 ** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
 *** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011			
		שיעור ריבית ממוצעת שנתית			
		לעסקאות בחודש אחרון	ליתרה ליום	לעסקאות בחודש אחרון	
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %	
5,837	5,244	5,654			חייבים בגין כרטיסי אשראי (1)(2)
1,291	1,151	1,392	13.6	12.6	אשראי למחזיקי כרטיס (2)
227	*236	193	8.4	8.2	אשראי לבתי עסק
7,355	6,631	7,239			סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיסי אשראי (3)(4)
(38)	(44)	(68)			בניכוי: הפרשה להפסדי אשראי
7,317	6,587	7,171			סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק, נטו
365	525	506			חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי (4)
1	1	2			הכנסות לקבל אחרים
1	1	1			
7,684	7,114	7,680			סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
4,347	3,916	4,147			(1) מזה באחריות בנקים

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

אשראי למחזיקי כרטיס - עם חיוב ריבית כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר ועסקאות אחרות.

(3) מזה 220 מיליון ש"ח חובות שנבדקו על בסיס פרטני, לרבות חובות שנמצא שהם אינם פגומים, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף ראה באור 3 ג' להלן.

(4) מזה 7,528 מיליון ש"ח חובות שלא נבדקו פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף ראה באור 3 ד' להלן.

* סווג מחדש.

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

ב. חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק

30 ביוני 2011		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח		
220	6	214
7,528	62	7,466
7,748	68	7,680

חובות שנבדקו על בסיס פרטני*
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי**

סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(מבוקר)		
מיליוני ש"ח		
215	9	206
7,453	59	7,394
7,668	68	7,600

חובות שנבדקו על בסיס פרטני*
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי**

סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה באור 3ג'.

** אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בבאור 3ד'.

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

ג. חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק - חובות שנבדקו על בסיס פרטני

(1) חובות שנבדקו על בסיס פרטני כוללים:

30 ביוני 2011		
יתרת חוב רשומה (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
10	3	7
-	-	-
-	-	-
210	3	207
210	3	207
220	6	214

חובות פגומים*
 חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר**
 חובות שאינם פגומים, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים או יותר**
 חובות אחרים שאינם פגומים**

סך הכל חובות שאינם פגומים**

סך הכל חובות שנבדקו על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)		
יתרת חוב רשומה (מבוקר) מיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
14	4	10
-	-	-
-	-	-
201	5	196
201	5	196
215	9	206

חובות פגומים*
 חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר**
 חובות שאינם פגומים, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים או יותר**
 חובות אחרים שאינם פגומים**

סך הכל חובות שאינם פגומים**

סך הכל חובות שנבדקו על בסיס פרטני

* חובות פגומים לא צוברים הכנסות ריבית, למעט חובות מסויימים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.
 ** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

מידע נוסף על חובות פגומים שנבדקו על בסיס פרטני:

30 ביוני 2011		31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)	
יתרת חוב רשומה (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה (מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה (מבוקר) מיליוני ש"ח
10	14	10	14
-	-	-	-
10	14	10	14
10	14	10	14
10	14	10	14

(2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
 חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני

סך הכל חובות פגומים

(3) חובות פגומים שנמדדים לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות פגומים שנמדדים לפי שווי הביטחון

סך הכל חובות פגומים

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

ג. חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק - חובות שנבדקו על בסיס פרטני (המשך)

(4) חובות בעייתיים בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי החוב:

30 ביוני 2011		
יתרת חוב רשומה (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
4	1	3
-	-	-
-	-	-
5	1	4
9	2	7

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית

סך הכל (נכלל בחובות פגומים)

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)		
יתרת חוב רשומה (מבוקר) מיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
7	2	5
-	-	-
-	-	-
6	1	5
13	3	10

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית

סך הכל (נכלל בחובות פגומים)

(5) מידע לגבי הכנסות ריבית בגין חובות פגומים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
10	11
*	1
*	1
*	1

יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין חובות אלה בפרק הזמן בו סווגו כפגומים (1)
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו חובות אלה היו צוברים ריבית לפי תנאיהם המקוריים

(1) מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

ד. חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק - חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)			30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה מיליוני ש"ח	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה מיליוני ש"ח	
5	2	7	4	2	6	חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר
2	*	2	1	1	2	חובות שאינם פגומים, בפיגור של 30 ועד 89 ימים
7,387	57	7,444	7,461	59	7,520	חובות אחרים שאינם פגומים
7,394	59	7,453	7,466	62	7,528	סך הכל

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

ה. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

סה"כ	הפרשה להפסדי אשראי		
	על בסיס קבוצתי*	על בסיס פרטני מיליוני ש"ח	
76	74	2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)
5	1	4	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר): הוצאות בגין הפסדי אשראי
(5)	-	(5)	מחיקות חשבונאיות
2	-	2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות נטו
78	75	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
77	73	4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)
9	2	7	שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר): הוצאות בגין הפסדי אשראי
(16)	-	(16)	מחיקות חשבונאיות
8	-	8	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(8)	-	(8)	מחיקות חשבונאיות נטו
78	75	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (המשך)

ה. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (המשך)

על בסיס פרטני (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	על בסיס קבוצתי **	סה"כ
--	-------------------	------

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 ביוני 2011 :

3	65	68
-	*	*
-	10	10

בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
בגין חובות שאינם חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

על בסיס פרטני (מבוקר) מיליוני ש"ח	על בסיס קבוצתי **	סה"כ
---	-------------------	------

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) :

4	64	68
-	*	*
-	9	9

בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
בגין חובות שאינם חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 4 - זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2010 (מבוקר) מיליוני ש"ח
4,906	*4,802	5,074
31	26	27
587	378	515
18	11	15
45	43	45
22	20	15
5,609	5,280	5,691

סך הכל זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

* סווג מחדש.

(1) בניכוי יתרות בגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 251 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2010 - 203 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2010 - 187 מיליוני ש"ח) ובגין ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 697 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2010 - 694 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2010 - 695 מיליוני ש"ח).

(2) הלקוח מזוכה בנקודה בגין עסקות שביצע בכרטיס האשראי. כמות הנקודות הנצברת לזכות הלקוח נקבעת בהתאם לסוג הכרטיס. החברה מפרסמת מעת לעת הטבות ומבצעים שיווקיים ואת שוויים בנקודות ו/או בכסף והלקוח רשאי לבחור בכל מבצע והטבה ולממשם, במידה וצבר לזכותו את מספר הנקודות הדרוש. נקודות שלא נוצלו עומדות לזכות הלקוח והחברה מבצעת הפרשה בגינן.

באור 5 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (1)

1. הון לצורך חישוב יחס ההון:

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח		
982	895	1,002

הון רובד 1, לאחר ניכויים וסה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח		
5,288	* 4,954	5,408
6	3	5
1,530	1,475	1,579
6,824	6,432	6,992

סיכון אשראי

סיכונים שוק

סיכון תפעולי

סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
באחוזים		
14.4	13.9	14.3
9.0	9.0	9.0

הון רובד 1 ויחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* סווג מחדש.

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון".

(2) ביום 30 ביוני 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "מדיניות הון לתקופת ביניים" המחייב לאמץ החל מיום 31 בדצמבר 2010 יעד של הון ליבה (בניכוי כל הניכויים הנדרשים מרובד 1 לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202) שלא יפחת מ- 7.5%. כמו כן, נדרש בחוזר כי בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד. לאומי קארד עומדת בדרישות אלו.

לחברה מדיניות "תיאבון סיכון" שאושרה על ידי הדירקטוריון לפיה ישמר יחס הון לרכיבי סיכון בטווח שבין 14% ל-14.5% ויחס הון ליבה שלא יפחת מ-12%.

באור 5 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

- ב.** לצורך עמידה של חברות הבנות בהוראות באזל II, הנפיקה החברה כתבי שיפוי לכל אחת מחברות הבנות.
- ג.** ביום 24 במאי 2010 אושר בדירקטוריון החברה מסמך מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה יחולק דיבידנד לבעלי המניות בסכום השווה ל- 30% מהרווח הנקי השוטף של החברה. בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד הוחלט על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך כולל של 10 מיליון ש"ח מתוך רווחי החברה ברבעון הראשון של שנת 2010.
- חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל II וחלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחביותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן.
- ביום 15 בפברואר 2011, נשלח מכתב מהמפקח על הבנקים לבנק לאומי, לפיו, חלק מחברות הבנות בארץ של בנק לאומי, לרבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, לכל הפחות, את יעדי הלימות ההון של החברה האם. יחס ההון לרכיבי סיכון של החברה האם הינו בטווח שבין 14% ל- 14.5%. בשל דרישה זו, לא חילקה החברה דיבידנד בסוף שנת 2010.
- לאור דרישת המפקח על הבנקים כאמור לעיל, שונתה מדיניות חלוקת הדיבידנד וביום 22 במאי 2011, נקבע בדירקטוריון החברה כי חלוקת דיבידנד תתאפשר בכפוף למגבלות של תיאבון סיכון ודרישות הפיקוח. אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהוא (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011
(נתוני פרופורמה)				
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרות המסגרות***		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:

9	10	7,956	**7,337	8,808	סיכון האשראי על החברה
*	*	10,662	**10,826	11,144	סיכון האשראי על הבנקים
*	*	53	180	68	סיכון האשראי על אחרים

ערבויות והתחייבויות אחרות

*	*	10	54	1	סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
**	**				סווג מחדש.
***	***				יתרות המסגרות או הסכומים הנקובים שלהן לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

ב. התקשרויות מיוחדות

חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של מבנים, הסכמים תפעוליים בגין כלי רכב, הסכמי תחזוקה והסכמי שיווק עתידיים.

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
27	22	25	בשנה ראשונה
19	17	17	בשנה שניה
13	13	14	בשנה שלישית
12	11	12	בשנה רביעית
12	11	12	בשנה חמישית
56	71	49	מעל חמש שנים
22	20	11	התחייבויות להשקעה בצידוד

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד והבנקים (בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי) מנפיקים במשותף את כרטיסי האשראי ללקוחותיהם. בין החברות ישנם הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

ד. עדכון הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

מכוח החלטת בית הדין להגבלים עסקיים מיום 11 בנובמבר 2007, מינתה הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") מומחה לצורך קביעת המתודולוגיה הראויה בחישוב העמלה הצולבת (עמלת המנפיק) ("ההחלטה"). המומחה הגיש חוות דעת ביניים באשר לדרכו המתודולוגית ביום 31 לדצמבר 2008. הצדדים הגיעו להסכמה לפיה הם יוותרו על חקירת המומחה ובהתאם ביטל בית הדין את הדיון שהיה קבוע לצורך חקירת המומחה והורה למומחה להמשיך לשלב יישום חוות הדעת.

ביום 30 באפריל 2009 התקבלה בקשת חברות כרטיסי האשראי והבנקים המחזיקים בהן ("החברות המבקשות") להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד לתום 4 חודשים מסיום חקירתו של המומחה ותוקפו של ההיתר הזמני הוארך עד ליום 31 באוקטובר 2009. הארכות נוספות של תוקף ההיתר הזמני התקבלו מפעם לפעם. ביום 13 בדצמבר 2010 הגישו המבקשות בקשה להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד ליום 15 באוגוסט 2011. ביום 29 בדצמבר 2010 נעתר בית הדין לבקשה והאריך את תוקפו של ההיתר הזמני עד ליום 15 באוגוסט 2011.

ביום 28 בדצמבר 2009, התקבלה הודעה מטעם הממונה, לפיה יבצר מן המומחה להשלים את חוות דעתו הסופית.

ביום 4 במאי 2010 הגישה הממונה הודעה לבית הדין לפיה היא מבקשת למנות כמומחה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים.

ביום 13 באוגוסט 2010 החליט בית הדין להגבלים עסקיים להיענות לבקשת הממונה כאמור. כמו כן, קבע בית הדין, כי חוות הדעת של המומחה תוגש עד ליום 15 בנובמבר 2010.

לאור ההחלטה הגישו החברות המבקשות ביום 17 באוגוסט 2010 בקשה לקביעת מועד דיון במעמד הצדדים בנושא מינוי המומחה. בבקשה זו הדגישו המבקשות כי על אף הודעת הממונה, המגיעים למציאת מועד מוסכם טרם מוצו. ביום 6 בספטמבר 2010 ניתנה החלטתו של בית הדין לפיה המומחה רשאי להמשיך בפעולות איסוף הנתונים אולם עליו לכלכל את צעדיו כך שבמידה ובין הצדדים תהיה הסכמה בדבר מינוי מומחה אחר, תוכל ההסכמה לצאת לפועל באופן יעיל.

ביום 1 בנובמבר 2010 ולאור העובדה שהממונה טענה כי המועמדים שהוצעו על ידי המבקשות נגועים בניגוד עניינים, ניתנה החלטתו של בית הדין הממנה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים כמומחה להשלמת חוות הדעת. בנוסף האריך בית הדין את המועד להגשת חוות הדעת עד ליום 15 בפברואר 2011.

ביום 10 בינואר 2011 הגישו המבקשות בקשה לבית הדין לקבלת ארכה קצרה כך שחוות הדעת תוגש עד ליום 15 במרס 2011. ביום 14 בינואר 2011 ניתנה החלטת בית הדין המאריכה את המועד להגשת חוות הדעת עד ליום 15 במרס 2011. ביום 24 בפברואר 2011 הגישה הממונה הודעה לפיה המומחה ימונה כממונה הזמני החל מיום 1 במרס 2011. ביום 28 בפברואר 2011 הגישו המבקשות את תגובתן ובה התבקש, בין היתר, כי בתקופה בה המומחה יכהן כממונה זמני, הוא לא יפעל כמומחה בתיק. ביום 1 במרס 2011 נתנה החלטת בית הדין לפיה המומחה לא יעסוק בחוות דעתו בתקופה בה הינו משמש כממונה זמני. ביום 21 במרס 2011 הוגשה הודעת הממונה לפיה הליך המינוי צפוי להסתיים ביום 15 באפריל 2011. באותו יום ניתנה החלטת בית הדין שהמומחה ישלים את חוות דעתו לאחר שימונה ממונה קבוע. ביום 17 באפריל 2011 הגישה הממונה הודעה לפיה המומחה מבקש להגיש את חוות דעתו הסופית ביום 23 במאי 2011. ביום 22 באפריל 2011 ניתנה החלטת בית הדין הקובעת שחוות הדעת הסופית של המומחה תוגש ביום 23 במאי 2011. ביום 23 במאי 2011 הגישה ב"כ הממונה את חוות דעתו של המומחה לבית הדין להגבלים עסקיים. בחוות הדעת נקבע שיעור עמלה צולבת הנמוך באופן ניכר מזה הקיים כיום. ביום 20 ביוני 2011 פנו ב"כ המבקשות למומחה וביקשו כי יועברו למבקשות כל ניירות העבודה שבבסיס חוות הדעת.

ביום 23 ביוני 2011 הגישו המבקשות לבית הדין להגבלים עסקיים בקשה לקביעת סדרי דין בנוגע לחוות דעת מומחים שברצונן להגיש תוך שלושה חודשים. בד בבד החלו מומחים מטעם החברות לעבוד על חוות דעת כאמור.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. עידכון הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת (המשך)

ביום 28 ביוני 2011 התקיים דיון בבית הדין להגבלים עסקיים. עיקר הדיון נסב סביב רצון המבקשות להגיש חוות דעת מומחים מטעמן, אשר יבקשו להפריך את האמור בחוות דעתו המשלימה של המומחה. ב"כ הממונה וב"כ המתנגדות להסדר הכובל התנגדו בתוקף להגשת חוות דעת מטעם המבקשות.

ביום 3 ביולי 2011 ביקש בית הדין מהממונה, מבלי להביע עמדה לגוף בקשת המבקשות להגיש חוות דעת מטעמן, להציג עמדתו באשר להארכת תוקף ההיתר הזמני ותנאיו. כמו כן נתבקשו המבקשות למקד את השאלות אשר בקשר אליהן הן מעוניינות להציג חוות דעת.

ביום 12 ביולי 2011 הגישו המבקשות הודעה לבית הדין בה פירטו את עיקרי חוות הדעת שברצונן להגיש.

ביום 20 ביולי 2011 הגישו המבקשות בקשה להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני עד ליום 31 בדצמבר 2011. בבקשה נטען, כי בהתאם לקבוע בהחלטות קודמות של בית הדין, הארכת ההיתר הזמני מתבקשת לצורך השלמת ההליכים בבית הדין, ולמעשה עד להכרעת בית הדין בבקשה להסדר כובל, וכן על מנת למנוע זעזוע בשוק הסליקה של כרטיסי אשראי.

ביום 21 ביולי 2011 הגיש הממונה המלצתו להארכת תוקפו של ההיתר הזמני, במסגרתה המליץ אמנם להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני אך זאת בכפוף להורדת עמלת המנפיק לשיעור ממוצע שאינו עולה על 0.875% כבר מיום 1 בנובמבר 2011 - ירידה שעל-פי ההסדר צריכה להתבצע רק ביולי 2012.

גם המתנגדות להסדר הכובל הגישו תגובות לבקשה להאריך את תוקפו של ההיתר הזמני, והודיעו כי הן מסכימות להארכת תוקפו של ההיתר הזמני; אך זאת, בתנאים שונים המרעים עם המבקשות, לרבות בקשות לקבוע השבה "לציבור" של סכומים שייגבו "ביתר" לכאורה, או בקשות לקבוע שיעור נמוך משמעותית מהשיעור שהומלץ על ידי הממונה.

ביום 28 ביולי 2011 הגישו המבקשות תגובתן להמלצת הממונה וטענו, כי עמדתו לפיה יש להתנות הארכת תוקפו של ההיתר הזמני בסטייה מההסדר הכובל, לפיו השיעור הממוצע של העמלה הצולבת ירד ל-0.875% רק ביולי 2012, מהווה סטייה שלא כדין מההסכמות בינו לבין המבקשות, תוך פגיעה פסולה באינטרס ההסתמכות שלהן. עוד טענו המבקשות כי בית הדין אינו כבול לעמדת הממונה, ודי בכך שהממונה המליץ על הארכת תוקפו של ההיתר הזמני כדי שבית הדין יוכל להורות על כך מבלי להכפיף ההסדר לתנאי חדש כלשהו. המבקשות דחו מכל וכל בתגובתן את עמדת המתנגדות וטענו, בין היתר, כי עמדה דומה שהעלו המתנגדות בעבר נדחתה על-ידי בית הדין.

ביום 3 באוגוסט 2011 התקיים דיון בנושא חידוש ההיתר הזמני ותנאיו בפני בית הדין להגבלים עסקיים.

ביום 7 באוגוסט 2011 הוציא בית הדין להגבלים עסקיים שתי החלטות כדלקמן:

1. החלטה המאריכה את תוקפו של ההיתר הזמני להסדר הכובל עד ליום 31 בדצמבר 2011 כפי שנתבקש, אך זאת בכפוף לכך שהשיעור הממוצע של עמלת המנפיק לא יעלה על 0.875% וזאת כבר החל מיום 1 בנובמבר 2011 - בהתאם לעמדת הממונה כאמור.
2. החלטה המתירה למבקשות ההסדר הכובל להגיש חוות דעת מטעמן עד ליום 15 בספטמבר 2011, וזאת בנושאים עליהם הודיעו המבקשות ביום 12 ביולי 2011.

ביום 8 באוגוסט 2011 פנו מבקשות ההסדר לבית הדין להגבלים עסקיים בבקשה שיוורה לממונה להעביר לידיהן את כל ניירות העבודה ששימשו את המומחה בהכנת חוות דעתו.

ביום 11 באוגוסט 2011, לאחר קבלת עמדת הממונה, קבע בית הדין כי הממונה יעביר לעיון של המבקשות חלק מן המסמכים שהממונה הסכים להעבירם (בעיקר תרשומות פגישות ורשימת מקורות פומביים). לגבי מסמכים נוספים, נקבע, בהתאם לעמדת הממונה, כי הממונה יערוך מיון פנימי בחומרים המצויים אצלו כמו גם פנייה לצדדים שלישיים, שמסרו מסמכים שייתכן שכוללים סודות מסחריים, והכל מתוך מגמה לסיים את עבודת המיון בתוך שלושה שבועות.

נקבע בנוסף כי העברת המסמכים מהממונה לא תעכב את הגשת חוות הדעת מטעם המבקשות.

ההסדר האמור צפוי להשפיע באופן מהותי על הכנסות החברה כמנפיקה והן על הוצאותיה כסולקת בשנים הבאות.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. תזכיר חוק הבנקאות (רישוי) (עידוד התחרות בשוק כרטיסי אשראי) / הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב) התשע"א - 2011
הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון - ניכיון כרטיסי חיוב), התשע"א - 2010

בחודש אפריל 2008 פרסם משרד האוצר תזכיר, שעניינו הסדרה בחקיקה של סליקת כל סוגי כרטיסי האשראי על ידי כל אחת מחברות כרטיסי האשראי. בהתאם לתזכיר, "סולק", כהגדרתו בתזכיר, יהיה מחוייב בקבלת רישיון מאת בנק ישראל. כמו כן, בנק ישראל יהיה רשאי, בהתאם למפורט בתזכיר, לכפות על סולקים מסויימים ועל מנפיקים להתקשר עם מנפיקים או סולקים (בהתאמה) בהסכם סליקה צולבת לסליקת כרטיסיהם. התזכיר כולל גם הסדרים ביחס למערכת היחסים בין סולקים לבין חברות הניכיון.

ביום 21 ביולי 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית, שבעיקרה דומה לתזכיר החוק בכל הקשור להסדרת תחום הסליקה. במקביל, בחודש אוקטובר 2010 ובחודש דצמבר 2010 הונחו על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות, המבקשות ליצור הסדרים במערכת היחסים שבין סולק לבין חברת ניכיון. חלק מן ההצעות להסדרים, מופיעות בנוסח דומה בתזכיר דלעיל.

ביום 5 בדצמבר 2010 אושר התזכיר בוועדת שרים לענייני חקיקה. ביום 14 בפברואר 2011 אושרה ההצעה בקריאה ראשונה בכנסת והתקיים דיון ראשון בוועדת הכלכלה.

לאחר מספר דיונים נוספים בוועדת הכלכלה, אושר נוסחו של תזכיר חוק הבנקאות בוועדת הכלכלה.

ביום 4 באוגוסט 2011 אושר החוק בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת וביום 15 באוגוסט 2011 פורסם החוק.

התיקון לחוק מסדיר את נושא סליקת כרטיסי חיוב, וקובע חובת רישוי לגופים שעוסקים בסליקה. בנוסף, נקבעו הוראות ביחס ל"סולקים בעלי היקף פעילות רחב" כהגדרתם בחוק, המתירות למפקח על הבנקים להורות לסולקים כאמור להתקשר בהסכמים לסליקה צולבת עם מנפיקים אחרים.

במקביל, נקבעה חובה על "מנפיק בעל היקף פעילות רחב" לא לסרב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב שהנפיק מטעמים בלתי סבירים. שר האוצר בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על ההגבלים העסקיים, רשאי לפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב, מהוראות סעיף זה, משיקולים של פגיעה בתחרות ושל היקף התועלת הצפוי מהמהלך אל מול הנזק.

"מנפיק בעל היקף פעילות רחב" - מנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות בישראל בשנה הקודמת.

במסגרת החוק תוקן גם חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981, ונקבעו חובות החלות במסגרת היחסים בין סולקים לבין חברות ניכיון, ובין היתר, חובת איסור אפליה, חובת איסור התניית שירות סליקה בשירות ניכיון.

הסעיף הקובע חובת התקשרות ל"מנפיק בהיקף רחב" עם סולק, צפוי להיכנס לתוקפו רק לאחר תשעה חודשים מיום כניסת החוק לתוקף.

לתיקון חקיקה זה עלולה להיות השפעה על הכנסות החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

ו. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

לדעת הנהלת החברה סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד החברה בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה מסתכם בסך של כ- 2.7 מיליון ש"ח.

ז. איסור הלבנת הון ומימון טרור

במסגרת פעילותה כפופה החברה לרגולציה בנושאי איסור הלבנת הון ומימון טרור.

במהלך שנת 2010 נערכה בחברה ביקורת בנק ישראל בנושאי איסור הלבנת הון, מימון טרור וזיהוי לקוחות. ביום 13 בינואר 2011 נמסרה לחברה טיוטת דוח הביקורת. במסגרת טיוטת הדוח נדרשה החברה לפעול לטיפול בליקויים בהטמעת הוראות הרגולציה, תקלות ברישום אימות, תיעוד פרטי לקוחות ובהחליכי "הכר את הלקוח".

החברה הגישה את תגובתה לטיוטת הדוח ביום 27 במרס 2011. ביום 8 במאי 2011 נערכה פגישה עם אנשי הפיקוח על הבנקים, במסגרתה הובהרו ולובנו מספר סוגיות שעלו בדוח. החברה ממשיכה לפעול ליישומן המלא של ההנחיות כפי שפורטו בטיוטת הדוח וזאת במטרה לסיים את הטיפול בממצאים במועדים אשר התבקשו על ידי הפיקוח על הבנקים.

בשלב זה לא ניתן להעריך את סכום העיצום הכספי שיוטל על החברה, אם בכלל, בעקבות ממצאי הביקורת.

באור 7 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בחברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי ההוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

נכסים פיננסיים:

פיקדונות בבנקים, חייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגיד בנקאי, זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי:

היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינם שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח.

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2010 **				30 ביוני 2011			
יתרה במאזן				יתרה במאזן			
שווי הוגן	סה"כ	(2)	(1)	שווי הוגן	סה"כ	(2)	(1)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
63	63	-	63	67	67	-	67
7,681	7,682	7,682	-	7,676	7,677	7,677	-
7	7	7	-	6	6	6	-
<u>7,751</u>	<u>7,752</u>	<u>7,689</u>	<u>63</u>	<u>7,749</u>	<u>7,750</u>	<u>7,683</u>	<u>67</u>
1,141	1,141	318	823	1,220	1,220	374	846
5,676	5,676	5,676	-	5,590	5,590	5,590	-
58	58	58	-	73	73	73	-
<u>6,875</u>	<u>6,875</u>	<u>6,052</u>	<u>823</u>	<u>6,883</u>	<u>6,883</u>	<u>6,037</u>	<u>846</u>

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים:

אחרים

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
(2) מכשירים פיננסיים אחרים.
* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

באור 8 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	
582	281	286	*141	147	הכנסות מבתי עסק:
20	9	10	5	5	עמלות בתי עסק הכנסות אחרות
602	290	296	146	152	סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו
(255)	(128)	(119)	(65)	(61)	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
347	162	177	81	91	סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו
256	126	133	64	68	הכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי:
104	52	55	*26	28	עמלות מנפיק עמלות שירות
42	19	21	10	11	עמלות מעסקאות בחו"ל
402	197	209	100	107	סך כל ההכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי
749	359	386	181	198	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

* סווג מחדש.

באור 9 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה עוסקת בשני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר הנפקה ומגזר סליקה.

בהתאם להוראות בנק ישראל מגזר פעילות הוא מרכיב אשר מתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות לעסקאות עם מגזרים אחרים בחברה).
- (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

מגזר הנפקה:

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה ומאפשרת להם לשלם באמצעות כרטיסי האשראי שלה בכל בתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות תפעוליות שנגבות ישירות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן נגבות ממחזיקי הכרטיס ריביות על עסקאות ומוצרי אשראי. פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות:

- (1) כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה במשותף עם בנק לאומי ללקוחות בנק לאומי ועם בנק ערבי ישראלי ללקוחות בנק ערבי ישראלי. בפעילות של לקוחות הבנק סיכון האשראי הוא על הבנק.
- (2) כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה ללקוחות כל הבנקים, בחלקם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא על לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא באחריות צד ג'.

מגזר סליקה:

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

- (1) שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק.
- (2) פתרונות פיננסיים - מוצרי אשראי המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.

ב. מדידה פיננסית

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.

ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.

ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.

העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

באור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011		
מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(בלתי מבוקר)		

91	107	198
(55)	55	-
36	162	198
9	28	37
*	*	*
45	190	235
24	72	96
-	19	19
11	36	47

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות ביןמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות אחרות
סך ההכנסות
הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים
רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010		
מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(בלתי מבוקר)		

81	100	181
(58)	58	-
23	158	181
9	23	32
*	*	*
32	181	213
**21	**63	**84
-	20	20
1	37	38

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות ביןמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות אחרות
סך ההכנסות
הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים
רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

באור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011		
מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(בלתי מבוקר)		

177	209	386
(108)	108	-
69	317	386
18	53	71
*	*	*
87	370	457
48	141	189
-	38	38
19	68	87

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות אחרות
סך ההכנסות
הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים
רווח נקי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010		
מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(בלתי מבוקר)		

162	197	359
(115)	115	-
47	312	359
18	43	61
*	*	*
65	355	420
**44	**127	**171
-	39	39
2	70	72

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות אחרות
סך ההכנסות
הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים
רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

באור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		
מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)		
347	402	749
(229)	229	-
118	631	749
36	91	127
*	*	*
154	722	876
91	260	351
-	78	78
17	141	158

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.